

**«Գլորալ Կրեդիտ»
Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ**

**Ֆինանսական հաշվետվություններ
2014թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտված տարվա համար**

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	5
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	6
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	8
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	9

KPMG Armenia cjsc
 8th floor, Erebuni Plaza Business Center,
 26/1 Vazgen Sargsyan Street
 Yerevan 0010, Armenia

Քեյ-Փի-Էն-Ջի Արմենիա ՓԲԸ
 ԳՅ, Երևան, 0010
 Վ.Սարգսյանի փ. 26/1,
 «Էրեբունի Պլազա» Բիզնես-կենտրոն,
 8-րդ հարկ

Telephone Զեռախոս + 374 (10) 566 762
 Fax Ֆաքս + 374 (10) 566 762
 Internet Ինտերնետ www.kpmg.am

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
 Խորհրդին

Մենք իրականացրել ենք «Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ-ի («Կազմակերպություն») կից ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտը, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, հաշվետու տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթները և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Ղեկավարության պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համաձայն այս ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար: Ղեկավարությունը պատասխանատու է նաև այնպիսի ներքին վերահսկողության համակարգի համար, որը, ղեկավարության կարծիքով, թույլ կտա կազմել սխալների կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խեղաթյուրումներից գերծ ֆինանսական հաշվետվություններ:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը

Մեր պատասխանատվությունն է անցկացված աուդիտի արդյունքում արտահայտել կարծիք ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ: Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համապատասխան: Այդ ստանդարտներով պահանջվում է, որ մենք հետևենք էթիկայի պահանջներին և աուդիտը պլանավորենք ու իրականացնենք՝ ֆինանսական հաշվետվություններն էական խեղաթյուրումներից գերծ լինելու մասին ողջամիտ երաշխիք ձեռք բերելու նպատակով:

Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են այնպիսի ընթացակարգերի իրականացում, որոնք թույլ են տալիս ձեռք բերել աուդիտորական ապացույցներ ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված գումարների և բացահայտումների վերաբերյալ: Ընտրված ընթացակարգերը կախված են աուդիտորի դատողությունից, ներառյալ խարդախությանը կամ սխալներով պայմանավորված ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրումների ռիսկերի գնահատումը: Այդ ռիսկերը գնահատելիս աուդիտորը դիտարկում է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ կերպով ներկայացման համար կիրառվող ներքին վերահսկողության համակարգը՝ նպատակ ունենալով մշակել համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր, բայց ոչ կարծիք արտահայտել կազմակերպության ներքին վերահսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ: Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են նաև ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման ժամանակ կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համապատասխանության, ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական գնահատումների նպատակահարմարության, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացման գնահատումը:

Մենք գտնում ենք, որ ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավականաչափ են և համապատասխան՝ մեր աուդիտորական եզրակացության հիմք հանդիսանալու համար:

Եզրակացություն

Մեր կարծիքով, ֆինանսական հաշվետվությունները, բոլոր էական առումներով, ճշմարիտ են ներկայացնում Կազմակերպության ֆինանսական վիճակը 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև վերջինիս գործունեության արդյունքներն ու դրամական միջոցների հոսքերը հաշվետու տարվա համար՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համաձայն:

Տիգրան Գասպարյան
Տնօրեն

Արիստ Գևորգյան
Աուդիտի բաժնի տնօրեն

KPMG Armenia

«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ
29 ապրիլի 2015թ.

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
 Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն
 2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	Ծնթգ.	2014թ. հազ. դրամ	2013թ. հազ. դրամ
Տոկոսային եկամուտ	5	1,071,540	820,349
Տոկոսային ծախս	5	(563,779)	(435,720)
Չուտ տոկոսային եկամուտ		507,761	384,629
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ		39,913	27,968
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախս		(4,454)	(1,228)
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով զուտ եկամուտ		35,459	26,740
Չուտ (վնաս) եկամուտ փոխարժեքային տարբերություններից		(34,565)	4,646
Այլ գործառնական եկամուտ	6	77,396	59,012
Գործառնական եկամուտ		586,051	475,027
Հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկումից կորուստներ		(231,353)	(85,865)
Աշխատակազմի գծով ծախսեր		(116,514)	(72,947)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	7	(125,830)	(79,087)
Շահույթ նախքան շահութահարկով հարկումը		112,354	237,128
Շահութահարկի գծով ծախս	8	(36,451)	(48,991)
Շահույթ տարվա համար		75,903	188,137
Այլ համապարփակ եկամուտ՝ առանց շահութահարկի			
<i>Հողվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>			
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ			
- Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն		(4,322)	6,848
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար		71,581	194,985

5-ից 58-րդ էջերում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2015թ. ապրիլի 29-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից:

Լուիզա Իգրաթյան
Գործադիր տնօրեն

Սուսաննա Խաչատրյան
Գլխավոր հաշվապահ

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
 Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Ծնթգ.	2014թ. հազ. դրամ	2013թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	9	39,523	25,956
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ			
- Կազմակերպության կողմից պահվող	10	153,838	155,077
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	11	393,665	140,971
Հաճախորդներին տրված վարկեր	12	7,570,254	5,668,954
Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ	12	120,923	48,093
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	13	125,306	33,763
Ընթացիկ հարկային ակտիվ		18,489	-
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	14	22,128	124,091
Այլ ակտիվներ	15	76,980	8,563
Ընդամենը ակտիվներ		8,521,106	6,205,468
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Վարկեր և փոխառություններ	16	7,508,128	5,251,978
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն		-	17,242
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	8	943	1,745
Այլ պարտավորություններ		32,414	23,573
Ընդամենը պարտավորություններ		7,541,485	5,294,538
ՄԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
Բաժնետիրական կապիտալ	17	870,000	700,000
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ		2,526	6,848
Զբաղիված շահույթ		107,095	204,082
Ընդամենը սեփական կապիտալ		979,621	910,930
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		8,521,106	6,205,468

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների քաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն
2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	2014թ. հազ. դրամ	2013թ. հազ. դրամ
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ		
Մտացված տոկոսներ	1,065,383	805,334
Վճարված տոկոսներ	(537,854)	(430,818)
Մտացված կոմիսիոն և այլ վճարներ	39,913	27,968
Վճարված կոմիսիոն և այլ վճարներ	(4,454)	(1,228)
Զուտ մուտքեր արտարժույթով գործառնություններից	1,337	3,783
Այլ ստացված եկամուտ	77,396	59,012
Աշխատավարձ և աշխատակիցներին կատարվող այլ վճարումներ	(108,010)	(72,084)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսերի գծով վճարումներ	(114,798)	(72,549)
Գործառնական ակտիվների (աճ) նվազում		
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	(4,163)	(146,517)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	(251,465)	137,700
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(939,822)	(719,096)
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	101,963	(124,091)
Այլ ակտիվներ	(16,846)	(3,230)
Գործառնական պարտավորությունների նվազում		
Այլ պարտավորություններ	(23,286)	(7,889)
Գործառնական գործունեության համար օգտագործված գուտ դրամական միջոցներ՝ նախքան շահութահարկի վճարումը	(714,706)	(543,705)
Վճարված շահութահարկ	(71,904)	(47,977)
Գործառնական գործունեության համար օգտագործված դրամական միջոցների հոսքեր	(786,610)	(591,682)
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ		
Մուտքեր վաճառքի համար պահվող ակտիվների վաճառքից	48,093	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(27,134)	(25,777)
Ներդրումային գործունեությունից ստացված (ներդրումային գործունեության համար օգտագործված) դրամական միջոցների հոսքեր	20,959	(25,777)
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ		
Դուստր կազմակերպության ձեռքբերում, առանց ստացված դրամական միջոցների	(391,870)	-
Մուտքեր բաժնետիրական կապիտալի թողարկումից	170,000	150,000
Վճարված շահաբաժիններ	(172,890)	(138,000)
Մտացված վարկեր և փոխառություններ	4,153,791	2,442,642
Վարկերի և փոխառությունների մարում	(2,991,947)	(1,850,569)
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական միջոցների հոսքեր	767,084	604,073
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ աճ (նվազում)	1,433	(13,386)
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	12,134	(178)
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեկվալի դրությամբ	25,956	39,520
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեկվալի դրությամբ	9 39,523	25,956

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

«Գորթալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

հազ. դրամ	Բաժնետիրական կապիտալ	Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվների վերագնահատման պահուստ	Չբաշխված շահույթ	Ընդամենը
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2013թ.	550,000	-	153,945	703,945
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ				
Շահույթ տարվա համար	-	-	188,137	188,137
Այլ համապարփակ եկամուտ				
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց շահութահարկի	-	6,848	-	6,848
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար	-	6,848	188,137	194,985
Գործառնություններ սեփականատերերի հետ՝ գրանցված ուղղակիորեն սեփական կապիտալում				
Թողարկված բաժնետոմսեր	150,000	-	-	150,000
Հայտարարված շահաբաժիններ	-	-	(138,000)	(138,000)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2013թ.	700,000	6,848	204,082	910,930

հազ. դրամ	Բաժնետիրական կապիտալ	Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվների վերագնահատման պահուստ	Չբաշխված շահույթ	Ընդամենը
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2014թ.	700,000	6,848	204,082	910,930
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ				
Շահույթ տարվա համար	-	-	75,903	75,903
Այլ համապարփակ եկամուտ				
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց շահութահարկի	-	(4,322)	-	(4,322)
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար	-	(4,322)	75,903	71,581
Գործառնություններ սեփականատերերի հետ՝ գրանցված ուղղակիորեն սեփական կապիտալում				
Թողարկված բաժնետոմսեր	170,000	-	-	170,000
Հայտարարված շահաբաժիններ	-	-	(172,890)	(172,890)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2014թ.	870,000	2,526	107,095	979,621

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

1 Ներածություն

(ա) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ-ն (Կազմակերպություն) ստեղծվել է Հայաստանի Հանրապետությունում որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն 2010թ. հոկտեմբերի 26-ին՝ «Վաշինգտոն Քեփիթալ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ-ի և «Կրեդիտ Յունիոն» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ-ի միաձուլման արդյունքում: Կազմակերպության հիմնական գործունեությունը միկրո և միջին չափի վարկերի տրամադրումն է անհատներին ու իրավաբանական անձանց Հայաստանի Հանրապետությունում: Կազմակերպության գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից: Կազմակերպությունն ունի վարկային կազմակերպության լիցենզիա:

Կազմակերպության բոլոր ակտիվները և պարտավորությունները գտնվում են Հայաստանի Հանրապետությունում: Կազմակերպության իրավաբանական հասցեն է Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան, Սասնա Ծռերի փ. 2/251:

Կազմակերպության սեփականատերերի կազմը հետևյալն է՝ Գազիկ Վարդանյան (33.5%), Էդուարդ Մարության (33.4%), Արայիկ Կարապետյան (28.1%) և Կարեն Գարբինյան (5.0%): Կապակցված կողմերի հետ գործարքների մանրամասները ներկայացված են ծանոթագրություն 22-ում:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Կազմակերպությունն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Կազմակերպության գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական ու ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար: Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Կազմակերպության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2 Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների («ՖՀՄՍ») պահանջների համաձայն:

(բ) Զափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքով:

(գ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Կազմակերպության ֆունկցիոնալ արժույթն է հանդիսանում ՀՀ դրամը («դրամ»), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Կազմակերպության գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը հանդիսանում է նաև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

(դ) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Էական անորոշ գնահատումների և հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ժամանակ կատարած կարևոր դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում:

- ծանոթագրություն 12 - վարկերի արժեզրկման գնահատում,
- ծանոթագրություն 23 - ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի գնահատում:

(ե) Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և ներկայացման փոփոխություններ

Կազմակերպությունը կիրառել է ՀՀՄՍ 32 «Ֆինանսական գործիքներ. Բացահայտումներ և ներկայացում – ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում» ստանդարտի փոփոխությունները 1 հունվարի 2014թ. սկզբնական կիրառման ամսաթիվ: Ստորև ներկայացված են փոփոխությունների բնույթը և ազդեցությունը:

ՀՀՄՍ 32 «Ֆինանսական գործիքներ. Բացահայտումներ և ներկայացում – ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում» ստանդարտի փոփոխությունները չեն առաջադրում ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվանցման նոր կանոններ, փոխարենն այս փոփոխությունները պարզաբանում են հաշվանցման չափանիշները՝ դրանց կիրառման անհամապատասխանությունները շտկելու նպատակով: Փոփոխությունների համաձայն՝ կազմակերպությունն ունի հաշվանցման ներկայումս իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, եթե այդ իրավունքը կախված չէ ապագա դեպքերից և իրագործելի է թե՛ բնականոն գործունեության և թե՛ կազմակերպության ու բոլոր պայմանագրային կողմերի կողմից պարտականությունների չկատարման, վերջիններիս լուծարման կամ սնանկացման դեպքում: Այս փոփոխություններն էական ազդեցություն չունեն ակտիվների և պարտավորությունների ճանաչման, չափման և ներկայացման վրա այս ֆինանսական հաշվետվություններում:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Մտորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար, բացառությամբ ծանոթագրություն 2-ի (ե) կետում նշված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների:

Որոշ համադրելի տվյալներ վերադասակարգվել են՝ հաշվետու տարվա տվյալների ներկայացման հետ համապատասխանություն ապահովելու համար:

(ա) Համախմբման հիմունքներ

(i) Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներ

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումները հաշվառվում են՝ կիրառելով ձեռքբերման մեթոդը ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ, որն այն ամսաթիվն է, երբ վերահսկողության իրավունքը փոխանցվում է Կազմակերպությանը:

Կազմակերպությունը չափում է գույվիլը ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ որպես փոխանցված հատուցման իրական արժեք և ձեռք բերվող կազմակերպությունում ցանկացած չվերահսկող բաժնեմասի ճանաչված գումար՝ հանած ձեռք բերված որոշելի ակտիվների և ստանձնած պարտավորությունների գուտ ճանաչված գումարը (որպես կանոն՝ իրական արժեքը):

Գործարքի գծով ծախսումները, բացառությամբ պարտքային կամ բաժնային արժեթղթերի թողարկման հետ կապված ծախսումները, որոնք Կազմակերպությունը կրում է ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման հետ կապված, ծախսագրվում են կատարվելու ժամանակ:

(ii) Գույվիլ

Դուստր կազմակերպությունների ձեռքբերման հետ կապված գույվիլը ներառվում է ոչ նյութական ակտիվների կազմում:

Արժեգրկման ստուգման համար գույվիլը բաշխվում է դրամաստեղծ միավորներին և հաշվառվում է սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեգրկումից կորուստները:

(բ) Արտարժույթ

Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են ՀՀ դրամի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերափոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների գծով արտարժույթով իրականացված գործառնություններից առաջացած օգուտը կամ վնասն իրենից ներկայացնում է տարբերությունը ժամանակաշրջանի սկզբում ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, արդյունավետ տոկոսադրույթի ու ժամանակաշրջանի վճարումների ճշգրտումով ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով փոխարկված ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք չափվում են իրական արժեքով, վերափոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և

պարտավորությունները, որոնք չափվում են սկզբնական արժեքով, փոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Վերափոխարկման արդյունքում առաջացող արտարժութային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

(գ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ են համարվում կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները և բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող ընթացիկ հաշիվները: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(դ) Ֆինանսական գործիքներ

(i) Դասակարգում

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք՝

- հիմնականում ձեռք են բերվել կամ առաջացել են մոտ ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով,
- կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ,
- հանդիսանում են ածանցյալ ֆինանսական գործիք (բացառությամբ ֆինանսական երաշխավորության պայմանագիր հանդիսացող ածանցյալ գործիքի կամ այն ածանցյալ գործիքի, որը նախատեսված է և հանդիսանում է արդյունավետ հեջավորման գործիք), կամ
- սկզբնական ճանաչման պահին նախատեսվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ:

Կազմակերպությունը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ստորև ներկայացված պայմաններից մեկը բավարարելու դեպքում.

- ակտիվները կամ պարտավորությունները կառավարվում, գնահատվում և ներկայացվում են իրական արժեքի հիմունքով,
- նախատեսումը վերացնում կամ էականորեն նվազեցնում է հաշվապահական անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանային այլ հանգամանքներում, կամ
- ակտիվը կամ պարտավորությունը ներառում է պարունակվող ածանցյալ գործիք, որը էականորեն ձևափոխում է դրամական միջոցների հոսքերը, որոնք այլապես կպահանջվեին պայմանագրի համաձայն:

Չուտ ստացվելիք դիրքում գտնվող (դրական իրական արժեք) առևտրական նպատակներով պահվող բոլոր ածանցյալ գործիքները, ինչպես նաև ձեռք բերված օպցիոնները, ներկայացվում են որպես ակտիվ: Չուտ վճարվելիք դիրքում գտնվող (բացասական իրական արժեք) առևտրական նպատակներով պահվող բոլոր ածանցյալ գործիքները, ինչպես նաև տրամադրված օպցիոնները, ներկայացվում են որպես պարտավորություն:

Ֆինանսական գործիքների համապատասխան դասակարգումը ղեկավարությունը որոշում է սկզբնական ճանաչման պահին: Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները և որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ նախատեսված գործիքները սկզբնական ճանաչման պահին չեն վերդասակարգվում շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների դասից: Ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է վարկերի և դեբիտորական պարտքերի սահմանմանը, կարող է վերադասակարգվել շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների կամ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական գործիքների դասից, եթե Կազմակերպությունը մտադիր է և ի վիճակի է պահել այդ գործիքները մոտ ապագայում կամ մինչև մարման ժամկետը: Այլ ֆինանսական գործիքները կարող են վերադասակարգվել շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների դասից միայն հազվագյուտ հանգամանքներում: Հազվագյուտ հանգամանքներն ի հայտ են գալիս եզակի արտասովոր դեպքի արդյունքում, երբ գրեթե անհավանական է, որ այն կրկին տեղի կունենա մոտ ապագայում:

Տրամադրված վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք գնանշված չեն ակտիվ շուկայում, բացառությամբ այն գործիքների՝

- որոնց Կազմակերպությունը մտադիր է անմիջապես կամ կարճ ժամկետում վաճառել,
- որոնց Կազմակերպությունը սկզբնական ճանաչման պահին նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- որոնց Կազմակերպությունը սկզբնական ճանաչման պահին նախատեսում է որպես վաճառքի համար մատչելի, կամ
- որոնց գծով Կազմակերպությունը չի փոխհատուցի իր բոլոր սկզբնական ներդրումները՝ վճարունակության անկարողությունից տարբեր այլ պատճառներով:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով և ֆիքսված մարման ժամկետով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք Կազմակերպությունը մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել մինչև մարման ժամկետի լրանալը, բացառությամբ այն ներդրումների՝

- որոնց սկզբնական ճանաչման պահին Կազմակերպությունը նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- որոնց Կազմակերպությունը նախատեսում է որպես վաճառքի համար մատչելի, կամ
- որոնք համապատասխանում են վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի սահմանմանը:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներն իրենցից ներկայացնում են այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք նախատեսված են որպես վաճառքի համար մատչելի կամ դասակարգված չեն որպես վարկեր ու դեբիտորական պարտքեր, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ կամ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ:

(ii) Ծանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Կազմակերպությունը դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները հաշվառվում են առք ու վաճառքի ամսաթվի դրությամբ:

(iii) Չափում

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական ակտիվները, ներառյալ ակտիվ համարվող ածանցյալ գործիքները, չափվում են իրական արժեքով՝ առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք կարող են առաջանալ դրանց վաճառքի կամ այլ օտարման հետ կապված, բացառությամբ՝

- վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, և
- բաժնային գործիքներում ներդրումների, որոնք ակտիվ շուկայում չունեն գնանշվող շուկայական գին, որոնց իրական արժեքները հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել և որոնք չափվում են սկզբնական արժեքով:

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, բացառությամբ այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք նախատեսված են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող և այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք առաջանում են, երբ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի փոխանցումը չի բավարարում ապաճանաչման պահանջները:

(iv) Ամորտիզացված արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքն իրենից ներկայացնում է այն գումարը, որով ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած սկզբնապես ճանաչված գումարի և մարման պահին գումարի տարբերության գծով կուտակված ամորտիզացիան, որը հաշվարկվել է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած արժեքկումից կորուստը: Հավելավճարները և զեղչերը, ներառյալ գործարքի հետ կապված սկզբնական ծախսումները, ընդգրկված են համապատասխան գործիքի հաշվեկշռային արժեքում և ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

(v) Իրական արժեքի չափման սկզբունքներ

Իրական արժեքն այն գինն է, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվեր պարտավորության փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ հիմնական շուկայում կամ, վերջինիսի բացակայության դեպքում, ամենաբարենպաստ շուկայում, որին մուտքի հնարավորություն ունի Կազմակերպությունը նշված ամսաթվի դրությամբ: Պարտավորության իրական արժեքն արտացոլում է վերջինիս չկատարման ռիսկը:

Հնարավորության դեպքում, Կազմակերպությունը չափում է գործիքի իրական արժեքը՝ կիրառելով այդ գործիքի համար ակտիվ շուկայում գնանշվող գները: Շուկան համարվում է ակտիվ, եթե ակտիվի կամ պարտավորության գծով գործարքները տեղի են ունենում բավարար հաճախականությամբ և բավարար ծավալով՝ շարունակական հիմունքով գնային տեղեկատվություն տրամադրելու համար:

Ակտիվ շուկայում գնանշվող գնի բացակայության դեպքում, Կազմակերպությունը կիրառում է գնահատման մեթոդներ՝ դիտարկելի տվյալների օգտագործումն առավելագույնի և ոչ դիտարկելի տվյալների օգտագործումը նվազագույնի հասցնելու նպատակով: Ընտրված գնահատման մեթոդը ներառում է բոլոր այն գործոնները, որոնք շուկայի մասնակիցները հաշվի կառնեին նման հանգամանքներում:

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի լավագույնն ապացույցը սովորաբար գործարքի գինն է, այսինքն՝ տրված կամ ստացված հատուցման իրական արժեքը: Եթե Կազմակերպությունը որոշում է, որ սկզբնական ճանաչման պահին իրական արժեքը տարբերվում է գործարքի գնից, և իրական արժեքը չի հիմնավորվում ակտիվ շուկայում նմանատիպ ակտիվի կամ պարտավորության համար գնանշվող գնով կամ հիմնված չէ գնահատման այնպիսի մեթոդի վրա, որն օգտագործում է միայն դիտարկելի տվյալները, ապա ֆինանսական գործիքի սկզբնական չափումն իրականացվում է իրական արժեքով՝ ճշգրտված սկզբնական ճանաչման պահին իրական արժեքի և գործարքի գնի միջև տարբերության հետաձգումով: Հետագայում, տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում համապատասխան հիմունքով՝ գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, սակայն ոչ ուշ այն պահից, երբ գնահատումն ամբողջովին հիմնավորվում է շուկայի դիտարկելի տվյալներով կամ գործարքն ավարտվում է:

Եթե իրական արժեքով չափվող ակտիվը կամ պարտավորությունն ունի պահանջարկի և առաջարկի գին, ապա Կազմակերպությունը չափում է ակտիվները և երկար դիրքերը պահանջարկի գնով, իսկ պարտավորությունները և կարճ դիրքերը՝ առաջարկի գնով:

Շուկայական և վարկային ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների պորտֆելները, որոնք Կազմակերպությունը կառավարում է շուկայական կամ վարկային ռիսկին իր գուտ ենթարկվածության սկզբունքով, չափվում են հիմք ընդունելով այն գինը, որը կստացվեր համապատասխան ռիսկի գծով գուտ երկար դիրքը վաճառելուց (կամ կվճարվեր համապատասխան ռիսկի գծով գուտ կարճ դիրքը փոխանցելու դիմաց): Պորտֆելի մակարդակով կատարվող այս ճշգրտումները բաշխվում են առանձին ակտիվներին և պարտավորություններին՝ պորտֆելի յուրաքանչյուր առանձին գործիքի գծով համապատասխան ռիսկի ճշգրտման հիմունքով:

Իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների միջև տեղի ունեցող փոխանցումները Կազմակերպությունը ճանաչում է այն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ, որի ընթացքում տեղի է ունեցել փոփոխությունը:

(vi) Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս

Ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հետևյալ կերպ.

- շահույթում կամ վնասում ճանաչվում է այն ֆինանսական գործիքի գծով շահույթը կամ վնասը, որը դասակարգված է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է սեփական կապիտալում՝ որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք (բացառությամբ արժեզրկումից կորուստների և վաճառքի համար մատչելի պարտքային ֆինանսական գործիքների գծով փոխարժեքային տարբերություններից առաջացած շահույթի և վնասի), մինչև որ նշված ակտիվն ապաճանաչվում է և այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվի գծով տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունն ապաճանաչվում է կամ արժեզրկվում է, ինչպես նաև՝ ամորտիզացիայի հաշվարկի ընթացքում:

(vii) Ապաճանաչում

Կազմակերպությունն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Կազմակերպությունը ոչ պահպանում, ոչ էլ փոխանցում է սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Ապաճանաչման պայմանները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվի գծով տոկոսները, որոնք առաջացել կամ պահպանվել են Կազմակերպության կողմից, ճանաչվում են որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Կազմակերպությունն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

Կազմակերպությունն իրականացնում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Եթե ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր կամ ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները պահպանվում են, ապա փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում:

Գործարքներում, որոնցում Կազմակերպությունը ոչ փոխանցում է, ոչ էլ պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, այն ապաճանաչում է ակտիվը, եթե կորցնում է վերջինիս նկատմամբ վերահսկողությունը:

Փոխանցումների այն գործարքներում, որոնցում Կազմակերպությունը պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, այն շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով նա ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Կազմակերպությունը դուրս է գրում անհավաքագրելի համարվող ակտիվները:

(viii) Հետզնման և հակադարձ հետզնման պայմանագրեր

Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերով («ռեպո») վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը ներառվում է ռեպո գործարքների գծով վճարվելիք գումարների կազմում: Վաճառքի և հետզնման գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային ծախս և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Վերավաճառքի նպատակով հակադարձ հետզնման պայմանագրերով («հակադարձ ռեպո») ձեռք բերված արժեթղթերը գրանցվում են որպես հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ: Ձեռքբերման և վերավաճառքի գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հետադարձ վաճառք նախատեսող պայմանագրի շրջանակներում գնված ակտիվները վաճառվում են երրորդ անձանց, ապա արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակներով պահվող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

(ix) Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվելով գուտ գումարով, միայն այն դեպքում, երբ Կազմակերպությունն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու ներկայումս իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև հաշվարկը գուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն: Կազմակերպությունն ունի հաշվանցում կատարելու ներկայումս իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, եթե այդ իրավունքը կախված չէ ապագա դեպքերից և իրագործելի է թե՛ բնականոն գործունեության և թե՛ կազմակերպության ու բոլոր պայմանագրային կողմերի կողմից պարտականությունների չկատարման, վերջիններիս լուծարման կամ սնանկացման դեպքում:

(ե) Հիմնական միջոցներ

(i) Սեփական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

(ii) Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը առանձին ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկն սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռք բերման պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

– շենքեր	20 տարի
– համակարգչային սարքավորումներ	3 տարի
– տնտեսական գույք	5 տարի
– փոխադրամիջոցներ	5 տարի
– վարձակալված գույքի բարելավումներ	5 տարի

(գ) Ոչ նյութական ակտիվներ

Ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Համակարգչային ծրագրերի լիցենզիաների ձեռքբերման ծախսերը կապիտալացվում են որպես առանձին ծրագրի ձեռքբերման և ներդրման ծախսեր:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կան վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետը կազմում է 15 տարի:

(ե) Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ

Ոչ ընթացիկ ակտիվները կամ ակտիվներից և պարտավորություններից բաղկացած օտարման խխմբերը, որոնց վերականգնումն ակնկալվում է հիմնականում վաճառքի, այլ ոչ՝ շարունակական օգտագործման միջոցով, դասակարգվում են որպես վաճառքի համար պահվող ակտիվներ: Անմիջապես նախքան «որպես վաճառքի համար պահվող» դասակարգումը, ակտիվները կամ օտարման խմբի բաղադրիչները վերաչափվում են Կազմակերպության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն: Այնուհետև, որպես կանոն, ակտիվները կամ օտարման խմբի բաղադրիչները չափվում են հետևյալ արժեքներից նվազագույնով՝ հաշվեկշռային արժեք և իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսումները:

(ը) Արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Կազմակերպությունը գնահատում է, թե արդյոք առկա է անկողմնակալ վկայություն ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի արժեզրկված լինելու մասին: Նման վկայության առկայության դեպքում, Կազմակերպությունը որոշում է արժեզրկումից կորստի գումարը:

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբն արժեզրկվում է, և արժեզրկումից կորուստներ ճանաչվում են այն և միայն այն դեպքում, երբ առկա է անկողմնակալ վկայություն ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ ավելի դեպքերի արդյունք հանդիսացող արժեզրկման մասին (կորստի դեպք), և այդ դեպքը (կամ դեպքերը) ազդեցություն է ունեցել ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի գծով դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերի վրա, որոնք հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման անկողմնակալ վկայությունը կարող է ներառել պարտավորությունների չկատարումը կամ վճարումների հետաձգումը վարկառուի կողմից, վարկային պայմանագրի սահմանափակումների կամ պայմանների խախտումը վարկառուի կողմից, ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Կազմակերպությունն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի, վարկառուի կամ թողարկողի սնանկացման հայտանիշները, արժեթղթի համար ակտիվ շուկայի վերացումը, գրավի արժեքի նվազումը կամ ակտիվների խմբին վերաբերող այլ դիտարկելի տվյալները, ինչպիսիք են խմբի կազմի մեջ մտնող վարկառուների վճարումնալության վատթարացումը, կամ տվյալ խմբի կազմի մեջ մտնող վարկառուների կողմից պարտականությունների չկատարման հետ փոխկապակցված տնտեսական պայմանների փոփոխությունը:

(i) Անորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Անորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները հիմնականում ներառում են վարկերը և այլ դեբիտորական պարտքերը («վարկեր և դեբիտորական պարտքեր»): Կազմակերպությունը վերանայում է իր վարկերը և դեբիտորական պարտքերը՝ արժեզրկումը կանոնավոր հիմունքով գնահատելու նպատակով:

Կազմակերպությունը նախ գնահատում է, թե արդյոք գոյություն ունի արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն այն առանձին վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի գծով, որոնք առանձին վերցված նշանակալի են, և ապա առանձին կամ հավաքական հիմունքով՝ այն վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի գծով, որոնք առանձին վերցված նշանակալի չեն: Եթե Կազմակերպությունը որոշում է, որ առանձին գնահատված վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով՝ լինի այն նշանակալի կամ ոչ նշանակալի, արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն չկա, ապա այն ներառում է այդ վարկը կամ դեբիտորական պարտքը վարկային ռիսկի համանման բնութագրերով վարկերի և դեբիտորական պարտքերի խմբում և դրանք հավաքական հիմունքով գնահատում արժեզրկման տեսանկյունից: Այն վարկերը և դեբիտորական պարտքերը, որոնք առանձին են գնահատվում արժեզրկման տեսանկյունից, և որոնց գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում կամ շարունակվում է ճանաչվել, չեն ներառվում արժեզրկման հավաքական հիմունքով գնահատման մեջ:

Եթե առկա է վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով արժեզրկումից կորստի անկողմնակալ վկայություն, ապա կորստի գումարը չափվում է որպես վարկի կամ դեբիտորական պարտքի հաշվեկշռային արժեքի և այդ վարկի կամ դեբիտորական պարտքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի, ներառյալ երաշխիքների գծով ստացվելիք գումարների և գրավի ներկա արժեքի միջև տարբերությունը: Պայմանագրով նախատեսված դրամական միջոցների հոսքերը և նախկին փորձի վրա հիմնված վնասները, որոնց գծով ներկա տնտեսական պայմաններն արտացոլող դիտարկելի տվյալների հիման վրա կատարվել են ճշգրտումներ, հանդիսանում են դրամական միջոցների ակնկալվող հոսքերի գնահատման հիմք:

Որոշ դեպքերում դիտարկելի տվյալները, որոնք պահանջվում են վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով արժեզրկումից կորստի չափը գնահատելու համար, կարող են լինել սահմանափակ կամ այլևս ոչ ամբողջությամբ առնչվող տվյալ հանգամանքներին: Դա կարող է տեղի ունենալ, երբ վարկառուն ֆինանսական դժվարությունների մեջ է, և համանման վարկառուների վերաբերյալ քիչ պատմական տվյալներ կան: Այդպիսի դեպքերում, ցանկացած արժեզրկումից կորստի չափը գնահատելու համար Կազմակերպությունն օգտագործում է իր փորձը և դատողությունները:

Վարկերի և դեբիտորական պարտքերի գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում են այնքանով, որքանով փոխհատուցվող գումարի հետագա աճը կարելի է անկողմնակալորեն կապել արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած իրադարձությանը:

Այն դեպքերում, երբ վարկի հավաքագրումը հնարավոր չէ, վարկը դուրս է գրվում ի հաշիվ արժեզրկման գծով ձևավորված համապատասխան պահուստի: Կազմակերպությունը վարկի մնացորդը (և արժեզրկման գծով ձևավորված ցանկացած պահուստը) դուրս է գրում, երբ դեկավարությունը որոշում է, որ վարկը ենթակա չէ հավաքագրման և ձեռնարկվել են վարկի վերադարձի հետ կապված բոլոր անհրաժեշտ քայլերը:

(ii) Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակված վնասը փոխանցելով շահույթի կամ վնասի կազմ՝ որպես վերադասակարգման ճշգրտում: Կուտակված վնասը, որը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքից վերադասակարգվում է շահույթի կամ վնասի կազմ, հանդիսանում է ձեռքբերման արժեքի՝ հանած մայր գումարի մարումները ու մաշվածությունը, և ընթացիկ իրական արժեքի՝ հանած նախկինում շահույթում կամ վնասում ճանաչված արժեզրկումից կորուստները, միջև տարբերությունը: Ժամանակի արժեքին վերագրելի արժեզրկման գծով պահուստի փոփոխություններն արտացոլվում են որպես տոկոսային եկամտի բաղադրիչ:

Եթե հետագա ժամանակաշրջանում արժեզրկված վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեքի իրական արժեքն աճում է, և այդ աճը հնարավոր է անկողմնակալորեն կապել շահույթում կամ վնասում արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած իրադարձությանը, ապա արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, իսկ հակադարձված գումարը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Այնուամենայնիվ, արժեզրկված վաճառքի համար մատչելի բաժնային արժեքի իրական արժեքի ցանկացած հետագա վերականգնումը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

(iii) Ոչ ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Գուդվիլի փոխհատուցվող գումարը գնահատվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից (հանած վաճառքի ծախսերը) և օգտագործման արժեքից առավելագույնը: Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերը գեղչվում են իրենց ներկա արժեքով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը գեղչման այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքից մեծապես անկախ և դրամական միջոցների ներհոսք չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե փոխվել են փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար օգտագործվող գնահատումները: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինի՝ առանց համապատասխան մաշվածության և ամորտիզացիայի, եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլինի: Գուդվիլի գծով արժեզրկումից կորուստը չի հակադարձվում:

(թ) Պահուստներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Կազմակերպությունը որպես անցյալ դեպքերի արդյունք ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու մպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե ազդեցությունն էական է, պահուստները որոշվում են զեղչելով ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ օգտագործելով զեղչման միջև հարկումը գործող այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և, անհրաժեշտության դեպքում, պարտավորությանը բնորոշ ռիսկերը:

(ժ) Վարկավորման պարտավորվածություններ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Կազմակերպությունը հանձն է առնում վարկավորման պարտավորվածություններ, որոնք ներառում են չօգտագործված վարկային պարտավորվածություններ և երաշխիքներ:

Ֆինանսական երաշխիքներն իրենցից ներկայացնում են պայմանագրեր, որոնք պարտավորեցնում են Կազմակերպությանը կատարել որոշակի վճարումներ, որոնք կփոխհատուցեն երաշխիքի սեփականատիրոջ այն վնասները, որոնք նա կկրեր, եթե առանձին պարտապանն ի վիճակի չլիներ կատարել վճարումները պարտքային գործիքի պայմաններով նախատեսված ժամկետներում:

Ֆինանսական երաշխիքի գծով պարտավորությունը սկզբնապես ճանաչվում է իրական արժեքով՝ հաշվի չառնելով գործարքի հետ կապված ծախսումները, և հետագայում չափվում է երկու մեծություններից առավելագույնով՝ սկզբնապես ճանաչված գումարը՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան կամ երաշխիքի գծով կորուստների պահուստը: Ֆինանսական երաշխիքների գծով կորուստների պահուստը և վարկավորման այլ պարտավորվածությունները ճանաչվում են, երբ գոյություն ունի վնաս կրելու հավանականություն և այդ վնասը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Ֆինանսական երաշխիքի գծով պարտավորությունները և վարկավորման այլ պարտավորվածությունների գծով պահուստները ներառվում են այլ պարտավորությունների կազմում:

Վարկավորման պարտավորվածությունները չեն ճանաչվում, բացառությամբ հետևյալ պարտավորվածությունների.

- վարկավորման պարտավորվածություններ, որոնք Կազմակերպությունը նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ,
- եթե Կազմակերպությունն ունի իր վարկավորման պարտավորվածություններից առաջացող ակտիվների՝ դրանց առաջացումից կարճ ժամանակ անց վաճառելու նախկին պրակտիկա, ապա նույն դասում գտնվող բոլոր վարկավորման պարտավորվածությունները դիտվում են որպես ածանցյալ գործիքներ,
- վարկավորման պարտավորվածություններ, որոնք կարող են մարվել գուտ հիմունքով՝ դրամական միջոցներով կամ մեկ այլ ֆինանսական գործիք մատակարարելով կամ թողարկելով,
- շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով վարկ տրամադրելու պարտավորվածություններ:

(ի) Բաժնետիրական կապիտալ

(i) Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսերը ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում՝ առանց հարկային հետևանքների:

(ii) Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Կազմակերպության կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակահատվածում, որի ընթացքում հայտարարվում են:

(լ) Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հողվածներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ իրականացված գործառնություններին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա հարկվող շահույթ գծով վճարման ենթակա հարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ չեն ճանաչվում հարկային նպատակներով չնվազեցվող գույքի և ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման համար, որն ազդեցություն չունի հաշվապահական կամ հարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կարող են առաջանալ, եթե Կազմակերպությունը կիրառի այն մոտեցումը, որով ակնկալվում է վերականգնել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները, չօգտագործված հարկային վնասները և արտոնությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները նվազեցվում են այնքանով, որքանով առկա կլինի հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները:

(Խ) Եկամտի և ծախսի ճանաչում

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Վարկերի տրամադրման, սպասարկման և այլ վճարները, որոնք գործարքի հետ կապված ծախսերի հետ միասին դիտարկվում են որպես վարկի ընդհանուր շահութաբերության անբաժան մաս, հետաձգվում են և ամորտիզացվում են տոկոսային եկամտի կազմում ֆինանսական գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Այլ վճարները, կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ համապատասխան ծառայությունը տրամադրելիս:

Գործառնական վարձակալության գծով վճարները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով՝ վարձակալության գործողության ժամկետի ընթացքում:

(Ծ) Դեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Մի շարք նոր ստանդարտներ, ստանդարտների փոփոխություններ և մեկնաբանություններ չէին գործում 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և չեն կիրառվել այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս: Այդ ստանդարտներից և փոփոխություններից ստորև ներկայացվածները հնարավոր է, որ ազդեցություն կունենան ֆինանսական վիճակի և գործունեության վրա: Կազմակերպությունը մտադիր է կիրառել այդ ստանդարտները և դրանց փոփոխությունները, երբ վերջիններս մտնեն ուժի մեջ:

- 2014թ. հուլիսին հրապարակված ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտը փոխարինում է ՀՀՄՍ 39 «Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչում և չափում» ստանդարտի գործող ուղեցույցները: ՖՀՄՍ 9-ը պարունակում է վերանայված ուղեցույցներ ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման համար, ներառյալ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման հաշվարկի համար կիրառվող նոր սպասվող վնասի մոդելը, և հեջի ընդհանուր հաշվառմանը վերաբերող նոր պահանջները: Այն ներառում է նաև ՀՀՄՍ 39-ով սահմանված ֆինանսական գործիքների ճանաչման ու ապաճանաչման ուղեցույցները: Կազմակերպությունը ընդունում է, որ նոր ստանդարտը նախատեսում է բազմաթիվ փոփոխություններ ֆինանսական գործիքների հաշվառման համար և հավանական է, որ այդ փոփոխություններն էական ազդեցություն կունենան ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: Կազմակերպությունը դեռ չի վերլուծել այս փոփոխությունների ազդեցությունը: Կազմակերպությունը մտադիր չէ կիրառել այս ստանդարտը ժամանակից շուտ: Ստանդարտը կգործի 2018թ. հունվարի 1-ին կամ հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և ենթակա է կիրառման հետընթաց՝ որոշակի բացառություններով:
- Բազմաթիվ «ՖՀՄՍ-ների կատարելագործումները» դիտարկվել են առանձին՝ ըստ առանձին ստանդարտի: Բոլոր փոփոխությունները, որոնք հանգեցնում են ներկայացման, ճանաչման կամ չափման հաշվառման փոփոխություններին, ուժի մեջ կմտնեն 2015թ. հունվարի 1-ից ոչ շուտ: Կազմակերպությունը դեռ չի վերլուծել նշված կատարելագործումների հնարավոր ազդեցությունը իր ֆինանսական վիճակի կամ գործունեության վրա:

4 Ձեռքբերումներ

2014թ. մարտի 25-ին Կազմակերպությունը ձեռք է բերել «Ջի Էֆ Սի Ջեներալ Ֆայնենշլ ընդ Բրեդիթ Բոմփանի» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՍՊԸ-ի բոլոր բաժնետոմսերը 456,000 հազար դրամ գումարով, որը վճարվել է կանխիկով: Ձեռքբերումից հետո, 2014թ. հուլիսին Կազմակերպությունն իրավաբանորեն միաձուլվել է «Ջի Էֆ Սի Ջեներալ Ֆայնենշլ ընդ Բրեդիթ Բոմփանի» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՍՊԸ-ի հետ: Այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ գործարքը հաշվառվել է որպես ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում:

«Ջի Էֆ Սի Ջեներալ Ֆայնենշլ ընդ Բրեդիթ Բոմփանի» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՍՊԸ-ի հիմնական գործունեությունը միկրո և միջին չափի վարկերի տրամադրումն է անհատներին և իրավաբանական անձանց Հայաստանի Հանրապետությունում: «Ջի Էֆ Սի Ջեներալ Ֆայնենշլ ընդ Բրեդիթ Բոմփանի» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՍՊԸ-ի նկատմամբ վերահսկողության ձեռքբերումը թույլ է տալիս Կազմակերպությանն ընդլայնել իր գործունեությունը և ստանալ միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների կողմից տրամադրվող ֆինանսավորումից օգտվելու հնարավորություն:

Եթե ձեռքբերումը տեղի ունենար 2014թ. հունվարի 1-ին, ապա տարվա տոկոսները և այլ հասույթը կկազմեին 1,244,340 հազար դրամ և տարվա շահույթը՝ 97,576 հազար դրամ: Այս տվյալները որոշելիս՝ ենթադրվել է, որ 2014թ. հունվարի 1-ի դրությամբ իրական արժեքի գծով կկատարվեին այն նույն ճշգրտումները, որոնք կատարվել են ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ:

Ստորև ներկայացված է Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ձեռքբերված դուստր կազմակերպության ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ ճանաչված գումարներ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ	
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	64,630
Հաճախորդներին տրված վարկեր	992,682
Ներդրումային գույք	36,638
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	5,433
Այլ ակտիվներ	7,606
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	
Վարկեր և փոխառություններ	(704,862)
Այլ պարտավորություններ	(22,963)
Զուտ որոշելի ակտիվներ	379,164
Գուովիլը ձեռքբերման ամսաթվին	77,336
Վճարված հատուցում	(456,500)

Գուովիլը վերագրելի է հիմնականում այն սիներգիզմներին, որոնք ակնկալվում են ընկերության միավորումից:

5 Չուտ տոկոսային եկամուտ

	2014թ. հազ. դրամ	2013թ. հազ. դրամ
Տոկոսային եկամուտ		
Հաճախորդներին տրված վարկեր	1,020,616	795,414
Վաճառքի համար նատչելի ֆինանսական ակտիվներ	20,335	16,830
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	25,115	7,615
Այլ	5,474	490
	1,071,540	820,349
Տոկոսային ծախս		
Վարկեր և փոխառություններ	563,779	435,720
	563,779	435,720
Չուտ տոկոսային եկամուտ	507,761	384,629

2014թ. տոկոսային եկամտի տարբեր հոդվածների կազմում ներառված է արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների գծով հաշվեգրված 32,234 հազար դրամ գումարը (2013թ-ին՝ 11,222 հազար դրամ):

6 Այլ գործառնական եկամուտ

	2014թ. հազ. դրամ	2013թ. հազ. դրամ
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	73,265	52,027
Եկամուտ ֆակտորինգից	3,734	6,985
Այլ	397	-
	77,396	59,012

7 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

	2014թ. հազ. դրամ	2013թ. հազ. դրամ
Գովազդի և շուկայավարման ծախսեր	32,113	16,554
Գործառնական վարձակալության գծով ծախս	27,050	19,200
Վերանորոգման և պահպանման ծախսեր	11,202	6,861
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	11,033	6,538
Հարկեր, բացառությամբ շահութահարկի	10,258	5,734
Մասնագիտական ծառայություններ	8,310	7,988
Գրասենյակային ծախսեր	5,962	3,810
Ներկայացուցչական ծախսեր	4,838	1,998
Վարկերի տրամադրման գծով ծախսեր	3,856	1,319
Այլ	11,208	9,085
	125,830	79,087

8 Շահութահարկի գծով ծախս

	2014թ. հազ. դրամ	2013թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ տարվա հարկի գծով ծախս	36,173	48,242
Հետաձգված ակտիվների և պարտավորությունների շարժ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացման և հակադարձման արդյունքում	278	749
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	36,451	48,991

2014թ-ին ընթացիկ և հետաձգված հարկերի գծով կիրառելի հարկային դրույքը կազմում է 20% (2013թ-ին՝ 20%):

Գործող հարկային դրույքի համադրում դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	2014թ. հազ. դրամ	%	2013թ. հազ. դրամ	%
Շահույթ նախքան հարկումը	112,354		237,128	
Շահութահարկ՝ կիրառելի հարկային դրույքով	22,471	20.0	47,426	20.0
Չնվազեցվող ծախսեր	13,980	12.4	1,565	0.7
	36,451	32.4	48,991	20.7

(ա) Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակներով օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են գուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ 2014թ. և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Գործող հարկային օրենսդրության համաձայն՝ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները նարման ժամկետ չունեն:

Ստորև ներկայացված է ժամանակավոր տարբերությունների շարժը 2014թ. և 2013թ. ընթացքում:

2014թ. հազ. դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2014թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2014թ.
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	(1,712)	-	1,080	(632)
Այլ ակտիվներ	(640)	(397)	-	(1,037)
Այլ պարտավորություններ	607	119	-	726
	(1,745)	(278)	1,080	(943)

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
 2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2013թ. հազ. դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2013թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2013թ.
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	-	-	(1,712)	(1,712)
Այլ ակտիվներ	(9)	(631)	-	(640)
Այլ պարտավորություններ	725	(118)	-	607
	716	(749)	(1,712)	(1,745)

(բ) Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված շահութահարկ

Ստորև ներկայացված են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի բաղադրիչներին վերաբերող հարկային հետևանքները 2014թ. և 2013թ. համար:

հազ. դրամ	2014թ.			2013թ.		
	Գումարը նախքան հարկումը	Հարկի գծով ծախս	Գումարը հարկումից հետո	Գումարը նախքան հարկումը	Հարկի գծով ծախս	Գումարը հարկումից հետո
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	(5,402)	1,080	(4,322)	8,560	(1,712)	6,848
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	(5,402)	1,080	(4,322)	8,560	(1,712)	6,848

9 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	2014թ. հազ. դրամ	2013թ. հազ. դրամ
Կանխիկը դրամարկղում	2,149	4,993
Ընթացիկ հաշիվներ		
- 5 խոշոր հայկական բանկեր	10,602	3,554
- միջին չափի հայկական բանկեր	26,772	17,409
Ընդամենը ընթացիկ հաշիվներ	37,374	20,963
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	39,523	25,956

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն:

2014թ. և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունը չունի բանկերում տեղաբաշխված այնպիսի միջոցներ, որոնց մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը:

10 Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

	2014թ. հազ. դրամ	2013թ. հազ. դրամ
Կազմակերպության կողմից պահվող Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ - Կառավարության պարտատոմսեր Հայաստանի Հանրապետության կառավարության արժեթղթեր	153,838	155,077

11 Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

	2014թ. հազ. դրամ	2013թ. հազ. դրամ
Միջին չափի հայկական ֆինանսական կազմակերպություններից ստացվելիք գումարներ	393,665	140,971

Գրավ

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների դիմաց գրավադրված էին հետևյալ իրական արժեքով արժեթղթերը.

	2014թ. հազ. դրամ	2013թ. հազ. դրամ
Հայաստանի Հանրապետության կառավարության արժեթղթեր	392,765	133,980

12 Հաճախորդներին տրված վարկեր

	2014թ. հազ. դրամ	2013թ. հազ. դրամ
Քիզնես վարկեր		
Իրավաբանական անձիք	2,100,146	1,794,401
Անհատ ձեռնարկատերեր	352,458	190,944
Ընդամենը քիզնես վարկեր	2,452,604	1,985,345

Անհատներին տրված վարկեր

Հիփոթեքային վարկեր	3,920,693	3,431,451
Գյուղատնտեսական վարկեր	846,498	-
Ոսկու գրավով ապահովված սպառողական վարկեր	192,580	243,682
Անշարժ գույքի գրավով ապահովված սպառողական վարկեր	111,920	11,976
Ավտովարկեր	25,903	13,452
Այլ սպառողական վարկեր	148,645	93,647
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	5,246,239	3,794,208

Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր

Արժեգրկման գծով պահուստ	(128,589)	(110,599)
Հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր	7,570,254	5,668,954

*«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ*

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով պահուստի շարժը ըստ հաճախորդներին տրված վարկերի դասերի 2014թ. ընթացքում:

	Բիզնես վարկեր հազ. դրամ	Անհատներին տրված վարկեր հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Մնացորդը տարեսկզբին	64,954	45,645	110,599
Չուտ ծախս	139,018	92,335	231,353
Չուտ դուրսգրումներ	(159,902)	(53,461)	(213,363)
Մնացորդը տարեվերջին	44,070	84,519	128,589

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով պահուստի շարժը ըստ հաճախորդներին տրված վարկերի դասերի 2013թ. ընթացքում:

	Բիզնես վարկեր հազ. դրամ	Անհատներին տրված վարկեր հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Մնացորդը տարեսկզբին	28,134	33,499	61,633
Չուտ ծախս	71,458	14,407	85,865
Չուտ դուրսգրումներ	(34,638)	(2,261)	(36,899)
Մնացորդը տարեվերջին	64,954	45,645	110,599

(ա) Հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Չուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ %
Բիզնես վարկեր				
Իրավաբանական անձինք				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	2,100,146	31,692	2,068,454	1.5%
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	2,100,146	31,692	2,068,454	1.5%
Անհատ ձեռնարկատերեր				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	335,604	5,034	330,570	1.5%
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր				
- մինչև 90 օր ժամկետանց	7,689	1,845	5,844	24.0%
- 91-270 օր ժամկետանց	9,165	5,499	3,666	60.0%
Ընդամենը ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր	16,854	7,344	9,510	43.6%
Ընդամենը անհատ ձեռնարկատերեր տրված վարկեր	352,458	12,378	340,080	3.5%
Ընդամենը բիզնես վարկեր	2,452,604	44,070	2,408,534	1.8%

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
 2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ %
Անհատներին տրված վարկեր				
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	3,863,000	46,356	3,816,644	1.2%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	4,226	52	4,174	1.2%
- 30-89 օր ժամկետանց	21,402	2,150	19,252	10.0%
- 90-179 օր ժամկետանց	21,708	4,342	17,366	20.0%
- 180-270 օր ժամկետանց	10,357	3,107	7,250	30.0%
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր	3,920,693	56,007	3,864,686	1.4%
Գյուղատնտեսական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	813,554	14,681	798,873	1.8%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	6,012	601	5,411	10.0%
- 30-89 օր ժամկետանց	6,937	1,387	5,550	20.0%
- 90-179 օր ժամկետանց	19,424	5,827	13,597	30.0%
- 180-270 օր ժամկետանց	571	571	-	100.0%
Ընդամենը գյուղատնտեսական վարկեր	846,498	23,067	823,431	2.7%
Ոսկու գրավով ապահովված սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	189,172	-	189,172	0.0%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	1,933	541	1,392	28.0%
- 30-89 օր ժամկետանց	1,390	389	1,001	28.0%
- 90-179 օր ժամկետանց	85	24	61	28.2%
Ընդամենը ոսկու գրավով ապահովված սպառողական վարկեր	192,580	954	191,626	0.5%
Անշարժ գույքի գրավով ապահովված սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	108,827	1,306	107,521	1.2%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	3,093	37	3,056	1.2%
Ընդամենը անշարժ գույքի գրավով ապահովված սպառողական վարկեր	111,920	1,343	110,577	1.2%
Ավտովարկեր				
- ոչ ժամկետանց	25,903	311	25,592	1.2%
Ընդամենը ավտովարկեր	25,903	311	25,592	1.2%
Այլ սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	145,388	1,748	143,640	1.2%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	1,549	155	1,394	10.0%
- 30-89 օր ժամկետանց	365	73	292	20.0%
- 90-179 օր ժամկետանց	689	207	482	30.0%
- 180-270 օր ժամկետանց	654	654	-	100.0%
Ընդամենը այլ սպառողական վարկեր	148,645	2,837	145,808	1.9%
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	5,246,239	84,519	5,161,720	1.6%
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	7,698,843	128,589	7,570,254	1.7%

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
 2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Մտորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ %
Քիզնես վարկեր				
Իրավաբանական անձիք				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	1,648,561	16,486	1,632,075	1.0%
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր				
- մինչև 90 օր ժամկետանց	115,332	23,596	91,736	20.5%
- 91-270 օր ժամկետանց	30,508	16,441	14,067	53.9%
Ընդամենը ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր	145,840	40,037	105,803	27.5%
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	1,794,401	56,523	1,737,878	3.1%
Անհատ ձեռնարկատերեր				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	164,393	1,644	162,749	1.0%
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր				
- արժեզրկված, ոչ ժամկետանց	3,612	36	3,576	1.0%
- մինչև 90 օր ժամկետանց	5,265	632	4,633	12.0%
- 91-270 օր ժամկետանց	17,674	6,119	11,555	34.6%
Ընդամենը ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր	26,551	6,787	19,764	25.6%
Ընդամենը անհատ ձեռնարկատերեր տրված վարկեր	190,944	8,431	182,513	4.4%
Ընդամենը քիզնես վարկեր	1,985,345	64,954	1,920,391	3.3%
Անհատներին տրված վարկեր				
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	3,398,630	34,055	3,364,575	1.0%
- 90-179 օր ժամկետանց	32,821	3,282	29,539	10.0%
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր	3,431,451	37,337	3,394,114	1.1%
Ոսկու գրավով ապահովված սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	230,568	-	230,568	0.0%
- 90-179 օր ժամկետանց	576	161	415	28.0%
- 180-270 օր ժամկետանց	12,538	3,511	9,027	28.0%
Ընդամենը ոսկու գրավով ապահովված սպառողական վարկեր	243,682	3,672	240,010	1.5%
Անշարժ գույքի գրավով ապահովված սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	3,531	35	3,496	1.0%
- 30-89 օր ժամկետանց	1,874	187	1,687	10.0%
- 180-270 օր ժամկետանց	6,571	3,286	3,285	50.0%
Ընդամենը անշարժ գույքի գրավով ապահովված սպառողական վարկեր	11,976	3,508	8,468	29.3%

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ %
Ավտովարկեր				
- ոչ ժամկետանց	13,452	135	13,317	1.0%
Ընդամենը ավտովարկեր	13,452	135	13,317	1.0%
Այլ սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	93,017	930	92,087	1.0%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	630	63	567	10.0%
Ընդամենը այլ սպառողական վարկեր	93,647	993	92,654	1.1%
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	3,794,208	45,645	3,748,563	1.2%
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	5,779,553	110,599	5,668,954	1.9%

(բ) Վարկերի արժեզրկման գնահատման համար կիրառվող հիմնական ենթադրություններ և դատողություններ

(i) Բիզնես վարկեր

Վարկերի արժեզրկումը տեղի է ունենում վարկի սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի դեպքերի արդյունքում, որոնք ազդեցություն են ունենում վարկի հետ կապված դրամական միջոցների ապագա գնահատված հոսքերի վրա և որը կարելի է աժանահավատորեն գնահատել: Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկերի համար բացակայում է դրանց ուղղակիորեն վերագրելի արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն:

Բիզնես վարկերի արժեզրկման անկողմնակալ հայտանիշներ են հանդիսանում`

- վարկային պայմանագրի ժամկետանց վճարները,
- վարկառուի ֆինանսական վիճակի էական վատթարացումը,
- տնտեսական միջավայրի վատթարացումը, բացասական փոփոխությունները վարկառուի շուկաներում:

Բիզնես վարկերի արժեզրկման գծով պահուստը գնահատելիս` Կազմակերպությունը հիմնվում է արժեզրկման առանձին հայտանիշ ունեցող վարկերի գծով դրամական միջոցների ապագա հոսքերի վերլուծության և արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկերի գծով վնաս կրելու իր նախկին փորձի վրա:

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերի գծով արժեզրկման պահուստը որոշելիս` ղեկավարությունն առաջնորդվում հետևյալ հիմնական ենթադրություններով.

- չարժեզրկված վարկերի համար նախորդ տարիների տարեկան վնասի դրույքը կազմում է 1.5%,
- գրավադրված գույքի վաճառքի դեպքում կիրառվում է 20% և 30% զեղչ գրավի սկզբնապես գնահատված արժեքի գծով,
- գրավի իրացումից նուտքերի ստացումը հետաձգվում է 12 - 24 ամսով:

Այս գնահատումների փոփոխությունները կարող են ազդեցություն ունենալ վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի վրա: Եթե, օրինակ, դրամական միջոցների գնահատված հոսքերի գուտ ներկա արժեքը փոփոխվի մեկ տոկոսով, ապա բիզնես վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի գումարը 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կնվազի/կաճի 24,085 հազար դրամով (2013թ-ին կնվազի/կաճի 19,204 հազար դրամով):

(ii) Անհատներին տրված վարկեր

Անհատներին տրված վարկերի գծով արժեզրկումը գնահատելիս՝ Կազմակերպությունը հիմնվում է վարկերի յուրաքանչյուր տեսակի գծով վնաս կրելու իր նախկին փորձի վրա: Անհատներին տրված վարկերի գծով արժեզրկումից կորուստները որոշելիս՝ ղեկավարությունն առաջնորդվում է հետևյալ հիմնական ենթադրություններով.

- բացառությամբ ոսկու ու անշարժ գույքի գրավով ապահովված վարկերի և հիփոթեքային վարկերի, անհատներին տրված վարկերի գծով վնասի շարժի դրույքները կայուն են և կարող են գնահատվել վերջին 24 ամիսների ընթացքում կրած վնասի շարժի մոդելի հիման վրա,
- ավելի քան 180 օր ժամկետանց անհատներին տրված վարկերին բաժին է ընկնում 100% վնասի հավանականություն,
- ոչ ժամկետանց ոսկու գրավով ապահովված վարկերի գծով վնաս չի ակնկալվում՝ հաշվի առնելով վարկի գումարի և գրավի արժեքի հարաբերակցությունը և գրավի իրացվելիություն,
- հիփոթեքային վարկերի համար նախորդ տարիների տարեկան վնասի դրույքը կազմում է 1.2%: Ժամկետանց հիփոթեքային վարկերի գծով ղեկավարությունը նախատեսում է առավելագույնը 10% ծախսեր, որոնք վերաբերում են դատական կարգով գրավադրված գույքի վաճառքին՝ գրավի իրացումից հետո 24 ամսվա ընթացքում:

Այս գնահատումների փոփոխությունները կարող են ազդեցություն ունենալ վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի վրա: Եթե, օրինակ, դրամական միջոցների գնահատված հոսքերի գուտ ներկա արժեքը փոփոխվի երեք տոկոսով, ապա անհատներին տրված վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի գումարը 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կնվազի/կաճի 154,852 հազար դրամով (2013թ-ին կնվազի/կաճի 112,457 հազար դրամով):

(գ) Գրավի վերլուծություն

(i) Բիզնես վարկեր

Բիզնես վարկերը ենթակա են վարկային գնահատման և արժեզրկման ստուգման անհատական հիմունքով: Իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդի ընդհանուր վճարունակությունը վերջինիս տրամադրված վարկի պարտքայի որակի կարևոր ցուցանիշ է: Այնուամենայնիվ, գրավն ապահովում է լրացուցիչ ապահովվածություն, և Կազմակերպությունը, որպես կանոն, գրավ է պահանջում իրավաբանական անձանցից:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն բիզնես վարկերի համար ապահովություն ծառայող գրավի և ապահովության այլ միջոցների վերաբերյալ (առանց արժեզրկման) ըստ գրավի տեսակների:

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
 2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2014թ.		31 դեկտեմբերի 2013թ.	
	Հաճախորդներին տրված վարկեր, հաշվեկշռային արժեք	Վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ գնահատված գրավի իրական արժեք	Հաճախորդներին տրված վարկեր, հաշվեկշռային արժեք	Վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ գնահատված գրավի իրական արժեք
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր				
Անշարժ գույք	718,020	718,020	421,418	421,418
Պաշարներ	543,596	543,596	868,012	868,012
Փոխադրամիջոցներ	66,863	66,863	44,549	44,549
Սարքավորումներ	46,871	46,871	87,591	87,591
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	18,674	18,674	-	-
Այլ գրավ	845	845	-	-
Երաշխիքներ	205,509	-	199,292	-
Գրավով չապահովված վարկեր	798,646	-	173,962	-
Ընդամենը արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	2,399,024	1,394,869	1,794,824	1,421,570
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր				
Անշարժ գույք	6,667	6,667	103,884	103,884
Սարքավորումներ	-	-	4,176	4,176
Գրավով չապահովված վարկեր	2,843	-	17,507	-
Ընդամենը ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր	9,510	6,667	125,567	108,060
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	2,408,534	1,401,536	1,920,391	1,529,630

Վերը ներկայացված աղյուսակը բացառում է լրացուցիչ գրավի անհրաժեշտությունը:

Մի քանի տեսակի գրավներով ապահովված վարկերի համար բացահայտվում է այն գրավը, որն առավել նպատակահարմար է արժեզրկման գնահատման համար:

Ոչ ժամկետանց կամ ոչ արժեզրկված վարկերի փոխհատուցելիությունը հիմնականում կախված է վարկառուների վճարունակությունից, այլ ոչ՝ գրավի արժեքից, և Կազմակերպության համար պարտադիր չէ վերանայել գրավի գնահատումը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

(ii) Անհատներին տրված վարկեր

Հիփոթեքային վարկերի դիմաց գրավադրվում է վարկի առարկա հանդիսացող անշարժ գույքը: Կազմակերպության քաղաքականության համաձայն՝ հիփոթեքային վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 80% վարկի գումար և գրավի արժեք հարաբերակցությամբ: Հիփոթեքային վարկերի համար ապահովություն հանդիսացող անշարժ գույքի իրական արժեքն առնվազն հավասար է վարկերի հաշվեկշռային արժեքին՝ հիմք ընդունելով վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ որոշված արժեքը:

Գյուղատնտեսական վարկերի համար ապահովություն են ծառայում անշարժ գույքը կամ վարկառուների խմբի անդամների կողմից տրված անհատական երաշխիքները, որոնք ձևավորվում են Կազմակերպությունից վարկեր ստանալու նպատակով:

Ավտովարկերի դիմաց գրավադրվում են գնված ավտոմեքենաները:

Կազմակերպության քաղաքականության համաձայն՝ ոսկու գրավով ապահովված վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 100% վարկի գումար և գրավի արժեք հարաբերակցությամբ:

Գրավի իրական արժեքը գնահատվել է վարկի տրամադրման պահին և չի վերանայվել մինչև հաշվետու ամսաթիվը՝ հետագա փոփոխություններն արտացոլելու համար:

(iii) Բռնագանձված գրավ

2014թ. ընթացքում Կազմակերպությունը ձեռք է բերել որոշ ակտիվներ 120,923 հազար դրամ գուտ հաշվեկշռային արժեքով հաճախորդներին տրված վարկերի գրավի նկատմամբ սեփականության իրավունք ստանալու միջոցով (2013թ-ին՝ 48,093 հազար դրամ): 2014թ. և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բռնագանձված գրավն իրենից ներկայացնում է անշարժ գույք և ներառված է վաճառքի համար պահվող ակտիվների կազմում:

Կազմակերպության քաղաքականության համաձայն՝ նման ակտիվները պետք է վաճառվեն հնարավորինս սեղմ ժամկետներում:

(դ) Վարկային պորտֆելի աշխարհագրական և ըստ տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը տրամադրվել են հիմնականում Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվող հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեությունն իրականացնում են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում.

	2014թ. հազ. դրամ	2013թ. հազ. դրամ
Առևտուր	919,297	935,182
Շինարարություն	491,350	378,166
Արդյունաբերություն	388,017	299,250
Ֆինանսական ծառայություններ	190,040	-
Գյուղատնտեսություն	149,410	105,344
Այլ	314,490	267,403
Անհատներին տրված վարկեր	5,246,239	3,794,208
	7,698,843	5,779,553
Արժեզրկման գծով պահուստ	(128,589)	(110,599)
	7,570,254	5,668,954

(ե) Վարկային ռիսկին ենթարկվածություն

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունն ունի ութ վարկառու (2013թ-ին՝ ութ), որոնց տրամադրված վարկերի մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 1,042,512 հազար դրամ (2013թ-ին՝ 875,625 հազար դրամ):

(զ) Վարկերի ժամկետայնություն

Վարկային պորտֆելի ժամկետայնության վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 18-ի (դ) կետում, որտեղ արտացոլված է հաշվետու ամսաթվից մինչև վարկերի պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածը: Զանի որ Կազմակերպությունը տրամադրում է կարճաժամկետ վարկեր, հավանական է, որ դրանցից շատերը կվերանայվեն ժամկետի ավարտից հետո: Այդ իսկ պատճառով, վարկային պորտֆելի իրական ժամկետայնությունը կարող է զգալիորեն ավելի երկար լինել պայմանագրային պայմաններով համաձայնեցված ժամկետայնությունից:

13 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	Շենքեր	Համակարգչային սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրամիջոցներ	Վարձակալված գույքի բարելավումներ	Գուղվի	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք								
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2014թ.	-	16,502	11,308	11,400	-	-	13,724	52,934
Ավելացումներ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման միջոցով	2,359	671	1,060	60	-	-	1,283	5,433
Ավելացումներ	-	429	703	675	13,793	77,336	4,207	97,143
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2014թ.	2,359	17,602	13,071	12,135	13,793	77,336	19,214	155,510
Մաշվածություն և ամորտիզացիա								
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2014թ.	-	9,005	6,449	2,074	-	-	1,643	19,171
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	-	2,187	2,901	2,379	67	-	3,499	11,033
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2013թ.	-	11,192	9,350	4,453	67	-	5,142	30,204
Հաշվեկշռային արժեք								
Առ 31 դեկտեմբերի 2014թ.	2,359	6,410	3,721	7,682	13,726	77,336	14,072	125,306

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
 2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

հազ. դրամ	Համակարգչային սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա- միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք					
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2013թ.	9,044	11,213	3,500	5,238	28,995
Ավելացումներ	8,922	469	7,900	8,486	25,777
Օտարումներ/դուրսգրումներ	(1,464)	(374)	-	-	(1,838)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2013թ.	16,502	11,308	11,400	13,724	52,934
Մաշվածություն և ամորտիզացիա					
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2013թ.	7,522	4,677	1,225	1,047	14,471
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	2,947	2,146	849	596	6,538
Օտարումներ/դուրսգրումներ	(1,464)	(374)	-	-	(1,838)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2013թ.	9,005	6,449	2,074	1,643	19,171
Հաշվեկշռային արժեք Առ 31 դեկտեմբերի 2013թ.	7,497	4,859	9,326	12,081	33,763

2014թ. ընթացքում չեն եղել փոխառության ծախսումներ հիմնական միջոցների ձեռքբերման կամ կառուցման հետ կապված (2013թ-ին նման ծախսումներ չեն եղել):

Արժեզրկման ստուգման նպատակով՝ գույքվիլը բաշխվում է Կազմակերպության ընդհանուր գործառնություններին: Կազմակերպությունը չունի ավելի փոքր դրամաստեղծ միավոր, որի միջոցով հնարավոր կլիներ վերահսկել գույքվիլը ներքին կառավարչական նպատակների համար: Գույքվիլի փոխհատուցվող գումարը հիմնված է վերջինիս օգտագործման արժեքի վրա, որոշվել է, որ այն ավելի բարձր է հաշվեկշռային արժեքից, և արժեզրկումից կորուստ չի ճանաչվել:

14 Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ

	2014թ. հազ. դրամ	2013թ. հազ. դրամ
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	22,128	124,091

Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներն արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն:

2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆակտորինգի գծով ստացվելիք բոլոր գումարներն ունեին ռեզրեսի իրավունք և վերագրելի էին մեկ հաճախորդի:

15 Այլ ակտիվներ

	2014թ. հազ. դրամ	2013թ. հազ. դրամ
Ներդրումային գույքի օտարումից ստացվելիք գումարներ	43,965	-
Տրված կանխավճարներ	28,870	4,022
Այլ ակտիվներ	4,145	4,541
	76,980	8,563

Ներդրումային գույքի օտարումից ստացվելիք գումարները ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն:

16 Վարկեր և փոխառություններ

	2014թ. հազ. դրամ	2013թ. հազ. դրամ
Վարկեր վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպություններից	3,006,687	2,611,965
Վարկեր պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններից	1,542,486	688,401
Փոխառություններ բաժնետիրոջից	1,431,456	1,100,741
Բանկային վարկեր և վարկային գծեր	831,990	310,601
Վարկեր ՀՀ ԿԲ-ից	306,540	389,599
Վարկեր միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	138,406	-
Վարկեր այլ ֆինանսական կազմակերպությունից	100,442	150,671
Վարկեր ոչ ռեզիդենտ ոչ առևտրային կազմակերպություններից	79,891	-
Վարկեր այլ կազմակերպություններից	70,230	-
	7,508,128	5,251,978

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունն ունի տասնչորս կազմակերպությունից ստացված վարկեր և փոխառություններ (2013թ-ին՝ ինը կազմակերպություն), որոնց մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 7,348,617 հազար դրամ (2013թ-ին՝ 5,176,900 հազար դրամ):

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 3,869,223 հազար դրամ գումարով վարկերի և փոխառությունների (2013թ-ին 3,001,564 հազար դրամ) դիմաց գրավադրված են 3,788,941 հազար դրամ գումարով (2013թ-ին՝ 2,966,581 հազար դրամ) հաճախողներին տրված վարկերը:

Բանկային վարկերի և վարկային գծերի դիմաց գրավադրված է Կազմակերպության ընթացիկ հաշիվների շրջանառությունը:

138,404 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով վարկերը, որոնք ենթակա են մարման 2016թ-ին, բացահայտվել են որպես ցլահանջ, քանի որ վարկային պայմանագրի որոշ պայմաններ և սահմանափակումներ չեն պահպանվել, ինչը իրավունք է տալիս վարկատուին պահանջել վարկի անմիջապես մարում 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

17 Բաժնետիրական կապիտալ

(ա) Թողարկված կապիտալ

Հայտարարված, թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 870,000 սովորական բաժնետոմսից (2013թ-ին՝ 700,000): Բոլոր բաժնետոմսերի անվանական արժեքը կազմում է 1 հազար դրամ:

2014թ. ընթացքում թողարկվել է 170,000 սովորական բաժնետոմս (2013թ-ին՝ 150,000) անվանական արժեքով:

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Կազմակերպության ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

(բ) Պահուստների բնույթը և նպատակը

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստը ներառում է իրական արժեքի հետագա կուտակային գուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

(բ) Շահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված Կազմակերպության առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով:

2014թ. ընթացքում Կազմակերպության կողմից հայտարարված և վճարված շահաբաժինները կազմել են 172,890 հազար դրամ (2013թ-ին՝ 138,000 հազար դրամ): Մեկ բաժնետոմսի համար շահաբաժինները կազմել են 0.199 հազար դրամ (2013թ-ին՝ 0.197 հազար դրամ):

18 Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարումն էական գործոն է վարկային կազմակերպությունների համար և Կազմակերպության գործառնությունների կարևոր տարր է: Հիմնական ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Կազմակերպությունը, կապված են շուկայական, վարկային և իրացվելիության ռիսկերի հետ:

(ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Կազմակերպություն, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և վերահսկման մեխանիզմներ, ինչպես նաև շարունակաբար վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը որոշված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների, առաջարկվող արտադրանքի ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն մոտեցման փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարումը վերահսկող համակարգի պատշաճ աշխատանքի, հիմնական ռիսկերի կառավարման և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման, ինչպես նաև խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Դեկավարությունը պատասխանատու է ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված միջոցառումների վերահսկման և իրականացման ու ռիսկերի համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերում Կազմակերպության գործունեությունն ապահովելու համար: Դեկավարությունը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման և համապատասխանության ապահովման համար, այն նաև վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման համար ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառումը: Դեկավարությունն ուղղակիորեն հաշվետու է Խորհրդին:

Վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը՝ թե՛ պորտֆելի և թե՛ առանձին գործառնությունների մակարդակով կառավարվում ու վերահսկվում են Վարկային կոմիտեների համակարգի միջոցով:

Ռիսկի թե՛ արտաքին, թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են կազմակերպչական կառուցվածքի շրջանակներում: Կազմակերպությունը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկի նվազեցմանն ուղղված միջոցառումների նպատակահարմարության աստիճանի որոշմանը:

(բ) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկը ներառում է արտարժույթի, տոկոսադրույթի, այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսադրույթի և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձին փոփոխություններին ու շուկայական գների և արտարժույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցությանը:

Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն է, որը թույլ կտա պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

(i) Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության արդյունքում: Կազմակերպությունը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքերի գծով գերակայող շուկայական տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել կամ հանգեցնել վնասների՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխության դեպքում:

Տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ռիսկը հիմնականում կառավարվում է տոկոսադրույքների փոփոխությունների մոնիտորինգի միջոցով: Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների վերլուծությունը հիմնական ֆինանսական գործիքների համար:

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշռային արժեք
31 դեկտեմբերի 2014թ.							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	-	-	-	39,523	39,523
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	-	153,838	-	-	-	-	153,838
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	393,665	-	-	-	-	-	393,665
Հաճախողներին տրված վարկեր	736,763	644,362	1,290,422	2,386,072	2,512,635	-	7,570,254
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	-	-	22,128	-	-	-	22,128
	1,130,428	798,200	1,312,550	2,386,072	2,512,635	39,523	8,179,408
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Վարկեր և փոխառություններ	1,208,682	1,302,776	494,406	2,674,056	1,828,208	-	7,508,128
	1,208,682	1,302,776	494,406	2,674,056	1,828,208	-	7,508,128
	(78,254)	(504,576)	818,144	(287,984)	684,427	39,523	671,280

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
 2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշռային արժեք
31 դեկտեմբերի 2013թ.							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	-	-	-	25,956	25,956
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	-	7,857	7,304	139,916	-	-	155,077
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	140,971	-	-	-	-	-	140,971
Հաճախորդներին տրված վարկեր	607,334	692,428	756,492	1,451,350	2,161,350	-	5,668,954
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	97,330	26,761	-	-	-	-	124,091
	845,635	727,046	763,796	1,591,266	2,161,350	25,956	6,115,049
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Վարկեր և փոխառություններ	309,075	111,593	846,948	2,405,115	1,579,247	-	5,251,978
	309,075	111,593	846,948	2,405,115	1,579,247	-	5,251,978
	536,560	615,453	(83,152)	(813,849)	582,103	25,956	863,071

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են Կազմակերպության տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2014թ. և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2014թ. Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		2013թ. Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %	
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար
Տոկոսակիր ակտիվներ				
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	14.2%	-	14.5%	-
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	22.0%	-	8.3%	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	13.9%	14.7%	13.2%	16.0%
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	5.3%	-	29.9%	-
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Վարկեր և փոխառություններ	8.1%	10.2%	8.0%	10.6%

Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են մինչև այս ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը, բացառությամբ լողացող տոկոսադրույքով ակտիվների և պարտավորությունների:

	Արտարժույթ	Անվանական տոկոսադրույք	2014թ. հազ. դրամ	2013թ. հազ. դրամ
Վարկեր միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունից	ԱՄՆ դոլար	ՀՀ ԿԲ-ի վերաֆինանսավորման դրույք + 5%	138,406	-
Վարկեր պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններից	ՀՀ դրամ	ՀՀ ԿԲ-ի վերաֆինանսավորման դրույք + 2%	143,782	-

Տոկոսադրույքի զգայունության վերլուծություն

Տոկոսադրույքի վերանայման ժամկետների վերլուծության վրա հիմնված տոկոսադրույքի կառավարումը լրացվում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների զգայունության մոնիտորինգով: Ստորև ներկայացվում է տոկոսադրույքի (վերագնորոշման ռիսկ) փոփոխության նկատմամբ զուտ շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի (առանց հարկերի) զգայունության վերլուծությունը, որն իրականացվել է 100 բազիսային կետով (բկ) եկամտաբերության բոլոր կորերի զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի և 2014թ. ու 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների դիրքերի հիման վրա:

	2014թ. հազ. դրամ	2013թ. հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ նվազում	(1,543)	(5,512)
100 բկ զուգահեռ աճ	1,543	5,512

Ստորև ներկայացվում է շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի զգայունության վերլուծությունը՝ պայմանավորված վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությամբ, որն իրականացվել է 2014թ. ու 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա դիրքերի և 100 բազիսային կետով (բկ) եկամտաբերության կորերի զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի հիման վրա:

	2014թ.		2013թ.	
	Չուտ շահույթ կամ վնաս հազ. դրամ	Սեփական կապիտալ հազ. դրամ	Չուտ շահույթ կամ վնաս հազ. դրամ	Սեփական կապիտալ հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ նվազում	-	370	-	1,417
100 բկ զուգահեռ աճ	-	(370)	-	(1,417)

(ii) Արտարժույթի ռիսկ

Կազմակերպությունն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արտարժույթի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության արդյունքում:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2014թ. և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2014թ. հազ. դրամ	2013թ. հազ. դրամ
ԱՄՆ դոլար		
ԱԿՏԻՎՆԵՐ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	17,914	7,597
Հաճախորդներին տրված վարկեր	2,576,303	2,147,053
Ընդամենը ակտիվներ	2,594,217	2,154,650
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		
Վարկեր և փոխառություններ	(2,796,385)	(1,929,433)
Ընդամենը պարտավորություններ	(2,796,385)	(1,929,433)
Չուտ դիրքը	(202,168)	225,217

2014թ. և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի արժեզրկումը ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Այս վերլուծությունն իրականացվել է գուտ հիմունքով՝ առանց հարկերը հաշվի առնելու, և հիմնված է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների վրա, որոնք Կազմակերպությունը դիտարկում է որպես հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Վերլուծության ժամանակ ենթադրվում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

հազ. դրամ

31 դեկտեմբերի 2014թ.

ԱՄՆ դոլարի 20% արժևորում ՀՀ դրամի նկատմամբ (40,434)

31 դեկտեմբերի 2013թ.

ԱՄՆ դոլարի 20% արժևորում ՀՀ դրամի նկատմամբ 22,522

2014թ. և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի արժևորումը ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն՝ սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված գումարների վրա՝ պայմանով, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

(գ) Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ փոխառուն կամ պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պարտավորությունները Կազմակերպության նկատմամբ: Կազմակերպությունը մշակել է քաղաքականություն և ընթացակարգեր վարկային ռիսկը (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար) կառավարելու համար, ներառյալ պորտֆելի կենտրոնացվածության սահմանափակմանը վերաբերող ցուցումները և Վարկային կոմիտեի ստեղծումը՝ վարկային ռիսկն ակտիվորեն վերահսկելու նպատակով: Կազմակերպության վարկային քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Խորհրդի կողմից:

Վարկային քաղաքականությունը սահմանում է՝

- վարկային ռիսկի ռիտարկման և հաստատման ընթացակարգերը,
- վարկառուների (իրավաբանական անձանց և անհատների) վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- գրավի գնահատման մեթոդաբանությունը,
- վարկային փաստաթղթերի պահանջները,
- վարկերի և այլ վարկային գործիքների շարունակական մոնիտորինգի ընթացակարգերը:

Վարկերի համար ներկայացվող ռիսկումները պատրաստվում են վարկավորման բաժնի համապատասխան աշխատակիցների կողմից, այնուհետև փոխանցվում են Վարկային կոմիտեին, որը պատասխանատու է վարկային պորտֆելի համար: Վերլուծական հաշվետվությունները հիմնված են հաճախորդի գործունեության կառուցվածքային վերլուծության և ֆինանսական վիճակի ուսումնասիրության վրա: Վարկային կոմիտեն ուսումնասիրում և հաստատում է վարկի ռիսկումը:

Կազմակերպությունը շարունակաբար վերահսկում է առանձին վարկերի վիճակը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը:

Կազմակերպության վարկային ռիսկի առավելագույն մակարդակը որպես կանոն արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում և չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածություններում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պոտենցիալ վարկային ռիսկի նվազեցման վրա:

Ստորև ներկայացված է վարկային ռիսկին ֆինանսական ակտիվների ենթարկվածության առավելագույն չափը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

	2014թ. հազ. դրամ	2013թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	37,374	20,963
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	153,838	155,077
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	393,665	140,971
Հաճախորդներին տրված վարկեր	7,570,254	5,668,954
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	22,128	124,091
Վարկային ռիսկին ենթարկվածության ընդհանուր առավելագույն չափը	8,177,259	6,110,056

Որպես կանոն գրավ չի պահանջվում արժեթղթերում կատարած ներդրումների դիմաց, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ արժեթղթերը պահվում են որպես հակադարձ հետգնման գործունեության մաս:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գրավի և այդ վարկերի գծով վարկային ռիսկի կենտրոնացվածության վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 12-ում:

Չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների գծով վարկային ռիսկի առավելագույն չափը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներկայացված է ծանոթագրություն 20-ում:

Ներդրումային գույքի օտարումից ստացվելիք գումարների գծով վարկային ռիսկի առավելագույն չափը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներկայացված է ծանոթագրություն 15-ում:

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունը չունի պարտապաններ կամ կապակցված պարտապանների խմբեր (2013թ-ին բացակայում էին), որոնց հետ կապված վարկային ռիսկը գերազանցում է ընդհանուր վարկային ռիսկի 10%-ը:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված բացահայտումները ներառում են ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք՝

- հաշվանցվում են Կազմակերպության ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կամ
- հանդիսանում են իրավաբանորեն անբազրված հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ մնանատիպ գործիքներին վերաբերող մնանատիպ պայմանագրերի առարկա՝ անկախ այն հանգամանքից, թե արդյոք այդ ֆինանսական գործիքները հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, թե՛ ոչ:

Նմանատիպ պայմանագրերը ներառում են ածանցյալ քլիրինգային պայմանագրերը, հետզման գլխավոր պայմանագրերը և արժեթղթերի՝ որպես փոխառության տրամադրման գլխավոր պայմանագրերը: Նմանատիպ ֆինանսական գործիքները ներառում են ածանցյալ գործիքները, վաճառքի և հետզման պայմանագրերը, հակադարձ վաճառքի և հետզման պայմանագրերը և արժեթղթերի՝ որպես փոխառության ստացման և տրամադրման պայմանագրերը: Այնպիսի ֆինանսական գործիքներ, ինչպիսիք են վարկերը և ավանդները, չեն բացահայտվում ստորև ներկայացվող աղյուսակներում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Կազմակերպությունը ստանում և տրամադրում է գրավ շուկայում շրջանառվող արժեթղթերի տեսքով վաճառքի և հետզման, հակադարձ վաճառքի և հետզման պայմանագրերի գծով:

Նման գրավի համար գործում են տվյալ ոլորտում ընդունված ստանդարտ պայմաններ: Մա նշանակում է, որ որպես գրավ ստացված/տրամադրված արժեթղթերը կարող են գրավադրվել կամ վաճառվել գործարքի գործողության ժամկետի ընթացքում, սակայն պետք է վերադարձվեն մինչև գործարքի ավարտը: Այս պայմանները յուրաքանչյուր պայմանագրային կողմին իրավունք են տալիս նաև դադարեցնել համապատասխան գործարքը՝ պայմանագրային կողմի կողմից գրավ տրամադրելու անկարողության պատճառով:

Վերը նշված պայմանագրերը չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցման պայմանները: Պատճառն այն է, որ այս պայմանագրերը տալիս են ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի է միայն Կազմակերպության կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտակարությունների չկատարման, անվճարունակ դառնալու կամ սնանկացման դեպքում: Բացի այդ, Կազմակերպությունը և վերջինիս պայմանագրային կողմերը չունեն հաշվարկը գուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն:

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
 2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման ենթակա, իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆինանսական պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների զուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ		Զուտ գումար
				Ֆին. գործիքներ	Ռրպես գրավ ստացված դրամական միջոցներ	
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	393,665	-	393,665	(392,765)	-	900
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	393,665	-	393,665	(392,765)	-	900
Վարկեր և փոխառություններ	(7,508,128)	-	(7,508,128)	3,788,941	-	(3,719,187)
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(7,508,128)	-	(7,508,128)	3,788,941	-	(3,719,187)

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման ենթակա, իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆինանսական պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների զուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ		Զուտ գումար
				Ֆին. գործիքներ	Ռրպես գրավ ստացված դրամական միջոցներ	
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	140,971	-	140,971	(133,980)	-	6,991
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	140,971	-	140,971	(133,980)	-	6,991
Վարկեր և փոխառություններ	(5,251,978)	-	(5,251,978)	2,966,581	-	(2,285,397)
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(5,251,978)	-	(5,251,978)	2,966,581	-	(2,285,397)

Վերը նշված աղյուսակներում բացահայտված՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների համախառն և զուտ գումարները չափվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Կազմակերպությունը կարող է դժվարություններ ունենալ ֆինանսական գործիքների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվում են դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի միջոցով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման էական գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել իրացվելիության ռիսկը:

Կազմակերպության կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված պարտավորությունները մարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Խորհրդի կողմից:

Կազմակերպությունը ձգտում է ակտիվորեն պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածքը, որը ներառում է բաժնետերից, բանկերից և այլ վարկային կազմակերպություններից ստացված վարկերը՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ ու հեշտությամբ բավարարելու նպատակով:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների և վարկավորման պարտավորվածությունների գծով դրամական միջոցների չգեղչված հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված առավել վաղ մարման ժամկետի: Աղյուսակներում ներկայացված արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումարն իրենից ներկայացնում է դրամական միջոցների պայմանագրային չգեղչված հոսքերը ֆինանսական պարտավորությունների կամ վարկավորման պարտավորվածությունների գծով:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծությունը 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև				Ավելի քան 1 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
	1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս			
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ							
Վարկեր և փոխառություններ	348,519	629,355	1,381,887	639,126	5,839,841	8,838,728	7,508,128
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	6,549	-	12,244	-	18,793	18,793
Ընդամենը պարտավորություններ	348,519	635,904	1,381,887	651,370	5,839,841	8,857,521	7,526,921
Վարկավորման պարտավորվածություններ	1,577,735	-	-	-	-	1,577,735	1,577,735

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
 2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծությունը 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ							
Վարկեր և փոխառություններ	178,189	233,388	220,307	1,053,292	4,924,652	6,609,828	5,251,978
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	4,955	-	13,524	-	18,479	18,479
Ընդամենը պարտավորություններ	178,189	238,343	220,307	1,066,816	4,924,652	6,628,307	5,270,457
Վարկավորման պարտավորվածություններ	672,583	-	-	-	-	672,583	672,583

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
 2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ ակնկալվող մարման ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	39,523	-	-	-	-	-	-	39,523
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	-	-	153,838	-	-	-	-	153,838
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	393,665	-	-	-	-	-	-	393,665
Հաճախողներին տրված վարկեր	309,922	405,842	1,934,784	2,386,072	2,512,635	-	20,999	7,570,254
Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ	-	-	-	-	-	120,923	-	120,923
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	125,306	-	125,306
Ընթացիկ հարկի գծով կանխավճար	-	-	18,489	-	-	-	-	18,489
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	-	-	22,128	-	-	-	-	22,128
Այլ ակտիվներ	13,745	1,460	26,570	35,205	-	-	-	76,980
Ընդամենը ակտիվներ	756,855	407,302	2,155,809	2,421,277	2,512,635	246,229	20,999	8,521,106
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Վարկեր և փոխառություններ	339,625	584,685	1,806,270	2,727,519	2,050,029	-	-	7,508,128
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	-	-	-	-	-	943	-	943
Այլ պարտավորություններ	13,621	6,549	12,244	-	-	-	-	32,414
Ընդամենը պարտավորություններ	353,246	591,234	1,818,514	2,727,519	2,050,029	943	-	7,541,485
Ձուտ դիրքը	403,609	(183,932)	337,295	(306,242)	462,606	245,286	20,999	979,621

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
 2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Մտորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ ակնկալվող մարման ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	25,956	-	-	-	-	-	-	25,956
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	-	-	15,161	139,916	-	-	-	155,077
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	140,971	-	-	-	-	-	-	140,971
Հաճախորդներին տրված վարկեր	125,024	444,227	1,448,920	1,451,350	2,161,350	-	38,083	5,668,954
Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ	-	-	-	-	-	48,093	-	48,093
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	33,763	-	33,763
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	-	97,330	26,761	-	-	-	-	124,091
Այլ ակտիվներ	8,563	-	-	-	-	-	-	8,563
Ընդամենը ակտիվներ	300,514	541,557	1,490,842	1,591,266	2,161,350	81,856	38,083	6,205,468
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Վարկեր և փոխառություններ	149,698	159,377	958,541	2,405,115	1,579,247	-	-	5,251,978
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	-	-	17,242	-	-	-	-	17,242
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	-	-	-	-	-	1,745	-	1,745
Այլ պարտավորություններ	5,094	4,955	13,524	-	-	-	-	23,573
Ընդամենը պարտավորություններ	154,792	164,332	989,307	2,405,115	1,579,247	1,745	-	5,294,538
Ջուտ դիրքը	145,722	377,225	501,535	(813,849)	582,103	80,111	38,083	910,930

19 Կապիտալի կառավարում

Կազմակերպության կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Կազմակերպությունը որպես կապիտալ սահմանում է տեղական օրենսդրությամբ վարկային կազմակերպությունների համար որպես բաղկացուցիչ սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն՝ վարկային կազմակերպությունները, որոնք իրականացնում են կանխիկ արտարժույթի գործառնություններ՝ բացառությամբ գործառնությունների, որոնք կապված են վարկերի մարումների ընդունման հետ, պետք է ապահովեն 600,000 հազար դրամ գումարի չափով նվազագույն բաժնետիրական կապիտալ (2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 600,000 հազար դրամ): 2014թ. և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունն ապահովում էր նվազագույն բաժնետիրական կապիտալի պահանջները:

ՀՀ ԿԲ-ի կանոնակարգող պահանջների համաձայն, որը ուժի մեջ են մտել 2011թ-ին, վարկային կազմակերպությունները, որոնք իրականացնում են կանխիկ արտարժույթի գործառնություններ՝ բացառությամբ գործառնությունների, որոնք կապված են վարկերի մարումների ընդունման հետ, պետք է ապահովեն կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը») նվազագույն մեծությունը: 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս հարաբերակցության սահմանված նվազագույն մեծությունը կազմում է 10% (2013թ-ին՝ 10%):

Կազմակերպությունն ապահովել է կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը 2014թ. և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Ստորև ներկայացված է կապիտալի համարժեքության ցուցանիշի հաշվարկը ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված պահանջների հիման վրա 2014թ. և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2014թ. հազ. դրամ Ատոյիտ չանցած	2013թ. հազ. դրամ Ատոյիտ չանցած
Հիմնական կապիտալ		
Հիմնական կապիտալ	902,567	837,980
Նվազեցումներ	(34,984)	(968)
Ընդամենը հիմնական կապիտալ	867,583	837,012
Լրացուցիչ կապիտալ		
Լրացուցիչ կապիտալ	1,479	8,262
Նվազեցումներ	-	-
Ընդամենը լրացուցիչ կապիտալ	1,479	8,262
Ընդամենը կապիտալ	869,062	845,274
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվներ	8,560,713	6,464,343
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցություն (ընդամենը կապիտալի հարաբերակցություն)	10.2%	13.1%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկերի կշռման գործակիցների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի և պայմանագրային կողմի հետ կապված վարկային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականները՝ հաշվի առնելով ցանկացած ընդունելի գրավ կամ երաշխիք: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր վնասի առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

Տարվա ընթացքում կապիտալի կառավարման նկատմամբ կիրառվող Կազմակերպության մոտեցումը չի փոփոխվել:

20 Պարտավորվածություններ

Կազմակերպությունն ունի վարկեր տրամադրելու պարտավորվածություններ: Այս պարտավորվածություններն իրենցից ներկայացնում են հաստատված վարկեր:

Կազմակերպությունը տրամադրում է ֆինանսական երաշխիքներ՝ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումը երրորդ անձանց հանդեպ երաշխավորելու նպատակով: Այս պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև 1 տարի:

Վարկավորման պարտավորվածությունների և ֆինանսական երաշխիքների հետ կապված Կազմակերպությունը կիրառում է վարկային ռիսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք գործում են հաճախորդներին վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են վարկավորման պարտավորվածությունների պայմանագրային գումարներն ըստ դասերի: Աղյուսակում արտացոլված վարկավորման պարտավորվածությունների գումարները ենթադրում են, որ գումարներն ամբողջովին տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխիքների և գծով արտացոլված գումարները ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կգրանցվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն ստանձնած պարտավորությունները:

	2014թ. հազ. դրամ	2013թ. հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Վարկերի և վարկային գծերի գծով պարտավորվածություններ	116,491	40,541
Երաշխիքներ	1,461,244	632,042
	1,577,735	672,583

Վերը ներկայացված ընդհանուր պայմանագրային վարկավորման պարտավորվածությունները պարտադիր չէ, որ իրենցից ներկայացնեն դրամական միջոցների գծով ապագա պահանջներ, քանի որ այս վարկավորման պարտավորվածությունները կարող են ուժը կորցնել կամ դադարել գործել մինչև վերջիններիս կատարման ժամկետը:

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս վարկավորման պարտավորվածություններից 724,740 հազար դրամ գումարով պարտավորվածությունները (2013թ-ին՝ 263,981 հազար դրամ) վերաբերում են չորս հաճախորդի (2013թ-ին՝ երկու հաճախորդի): Այս պարտավորվածությունների հետ կապված Կազմակերպությունը ենթարկվում է էական վարկային ռիսկի:

21 Պայմանական դեպքեր

(ա) Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: Կազմակերպությունն ամբողջությամբ ապահովագրված չէ իր գրասենյակի և սարքավորումների վնասներից, գործունեության ընդհատումից և երրորդ կողմերի նկատմամբ պարտավորություններից, որոնք կարող են առաջանալ գույքին կամ շրջակա միջավայրին վնաս հասցնելուց՝ Կազմակերպության տարածքում տեղի ունեցած կամ նրա գործունեությանը վերաբերող պատահարներից: Քանի դեռ Կազմակերպությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է զգալի բացասական ազդեցություն ունենալ գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

(բ) Գատական վարույթներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Կազմակերպությունը կարող է հանդես գալ որպես դատական վարույթների և հայցերի կողմ: Ղեկավարությունը գտնում է, որ նման վարույթների կամ հայցերի արդյունքում առաջացող պարտավորությունները, եթե այդպիսիք լինեն, զգալի բացասական ազդեցություն չեն ունենա ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործունեության արդյունքների վրա:

Ղեկավարությունը տեղյակ չէ Կազմակերպության դեմ հարուցված որևէ փաստացի, անավարտ կամ սպառնացող էական հայցերի մասին:

(գ) Հարկային պարտավորվածություններ

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և պահանջում են պարզաբանումներ տարբեր հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել խիստ տույժեր, տուգանքներ և տոկոսագումարներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն սահմանել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս փաստերը Հայաստանի Հանրապետությունում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ էական հարկային ռիսկ առաջացնել: Ղեկավարությունը գտնում է, որ պատշաճ կերպով է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսդրության իր մեկնաբանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական ազդեցություն ունենալ ֆինանսական վիճակի վրա, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

22 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Վերահսկողություն

Կազմակերպությունը չունի վերջնական վերահսկող կողմ:

(բ) Գործարքներ Խորհրդի անդամների և ղեկավարության հետ

Ստորև ներկայացված է աշխատակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

	2014թ. հազ. դրամ	2013թ. հազ. դրամ
Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ	35,462	26,490

Ստորև ներկայացված են Խորհրդի անդամների և ղեկավարության հետ գործարքների մնացորդները և միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2014թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %	2013թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
Տրված փոխառություններ (համախառն)	36,262	13.5%	7,226	10.7%
Փոխառությունների արժեզրկման գծով պահուստ	(435)		(72)	

Փոխառությունները տրամադրվել են ՀՀ դրամով և ենթակա են մարման մինչև 2020թ.: Կապակցված կողմերի հետ իրականացվող գործարքները գրավով ապահովված չեն:

Ստորև ներկայացված են Խորհրդի անդամների և ղեկավարության հետ գործարքների գծով շահույթի կամ վնասի կազմում արտացոլված գումարները դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

	2014թ. հազ. դրամ	2013թ. հազ. դրամ
Շահույթ կամ վնաս		
Տոկոսային եկամուտ	8,696	357

(գ) Գործարքներ բաժնետերի հետ

Ստորև ներկայացված են 2014թ. և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բաժնետերի հետ իրականացված գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2014թ. և 2013թ. շահույթում կամ վնասում այլ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	2014թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %	2013թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Վարկեր և փոխառություններ - ԱՄՆ դոլարով				
Մայր գումարի մնացորդ	1,424,910	11.0%	1,100,741	11.0%
Շահույք (վնաս)				
Տոկոսային ծախս	<u>(130,757)</u>		<u>(121,641)</u>	

Բաժնետիրոջից ստացված փոխառությունները ենթակա են մարման 2015թ-ին և 2018թ-ին: Բաժնետերի հետ իրականացվող գործարքները գրավով ապահովված չեն:

(դ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Այլ կապակցված կողմերը ներառում են ղեկավարության ընտանիքների անդամներին և բաժնետերերի վերահսկողության ներքո գտնվող կազմակերպությունները: Ստորև ներկայացված են 2014թ. և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2014թ. և 2013թ. շահույթում կամ վնասում այլ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	2014թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %	2013թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %
Բաժնետերերի վերահսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	393,665	22.0%	140,971	8.3%
Այլ ակտիվներ	63,965		-	
Շահույք (վնաս)				
Տոկոսային եկամուտ	<u>25,115</u>		<u>7,615</u>	
Այլ կապակցված կողմեր Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր				
Մայր գումարի մնացորդ	197,388	5.7%	14,622	17.5%
Արժեզրկման պահուստ	(2,369)		(146)	
Շահույք (վնաս)				
Տոկոսային եկամուտ	<u>826</u>		<u>715</u>	

23 Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ. իրական արժեք և հաշվապահական հաշվառման դասակարգում

(ա) Ֆինանսական գործիքների իրական արժեք

Բոլոր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գնահատված իրական արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են վերջիններիս հաշվեկշռային արժեքներին:

Իրական արժեքի այս գնահատականի նպատակն է ներկայացնել այն մոտավոր գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվեր պարտավորության փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և կողմնակալ դատողությունները, իրական արժեքը չպետք է դիտվի որպես իրացման գին՝ անմիջապես ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների փոխանցման ժամանակ:

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը որոշելիս՝ ղեկավարությունն առաջնորդվել է հետևյալ ենթադրություններով.

- 7%-18% զեղչերը կիրառվում են վերաֆինանսավորման ծրագրերի շրջանակներում հաճախորդներին տրված վարկերից ակնկալվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերը զեղչելու համար: Հաճախորդներին տրված վարկերի համար զեղչերի դրույքները գնահատելիս՝ Կազմակերպությունը համարել է, որ հաճախորդներին տրված վարկերի իր շուկան առանձնանում է Հայաստանում գործող այլ առևտրային վարկային կազմակերպությունների շուկայից՝ պայմանավորված նշված վարկերի համար գործող այլ պայմաններով, նպատակներով և ռիսկերին ենթարկվածությամբ:
- 12%-24% զեղչերը կիրառվում են այլ աղբյուրներից հաճախորդներին տրված վարկերից ակնկալվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերը զեղչելու համար:
- 4%-12% զեղչերը կիրառվում են վարկերի և փոխառությունների գծով ակնկալվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերը զեղչելու համար:

(բ) Իրական արժեքի հիերարխիա

Կազմակերպությունը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների կատարման ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար ակտիվ շուկայում գնանշվող գները (չճշգրտված):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր ելակետային տվյալներ դիտարկելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել է հետևյալը՝ գնանշվող գները մնանատիպ գործիքների համար ակտիվ շուկայում, գնանշվող գները նույն կամ մնանատիպ գործիքների համար ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մեթոդ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից:
- 3-րդ մակարդակ. ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնք գնահատվում են դիտարկելի տվյալների վրա չհիմնված ելակետային տվյալներից ելնելով, իսկ ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներն էական ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են մնանատիպ գործիքների համար գնանշվող գների հիման վրա, որոնց գծով պահաջվում են նշանակալի ոչ դիտարկելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերություններն արտացոլելու նպատակով:

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
 2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված արժեքների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ			
- Պարտքային գործիքներ	-	153,838	153,838
	-	153,838	153,838